

koncept for
MUSEUM WEGNER

Udgivet af:

Foreningen til etablering af et museum for
Hans J. Wegners møbelkunst

Tekst:

Anne Blond

Redaktion:

Kasper Holst Pedersen, Peter Tholstrup, Bo Jacobsen,
Lotte Gothardsen, Sonja Miltersen & Anne Blond

Fotos:

Hans J. Wegners Tegnesteue I/S, Marianne Wegner,
privat arkiv og Google Search

Grafisk tilrettelæggelse:

Hello You, Tina Bæk-Nielsen

Skrifttype:

ABC Whyte

Trykkeri:

Digigraf Tryk og Reklame

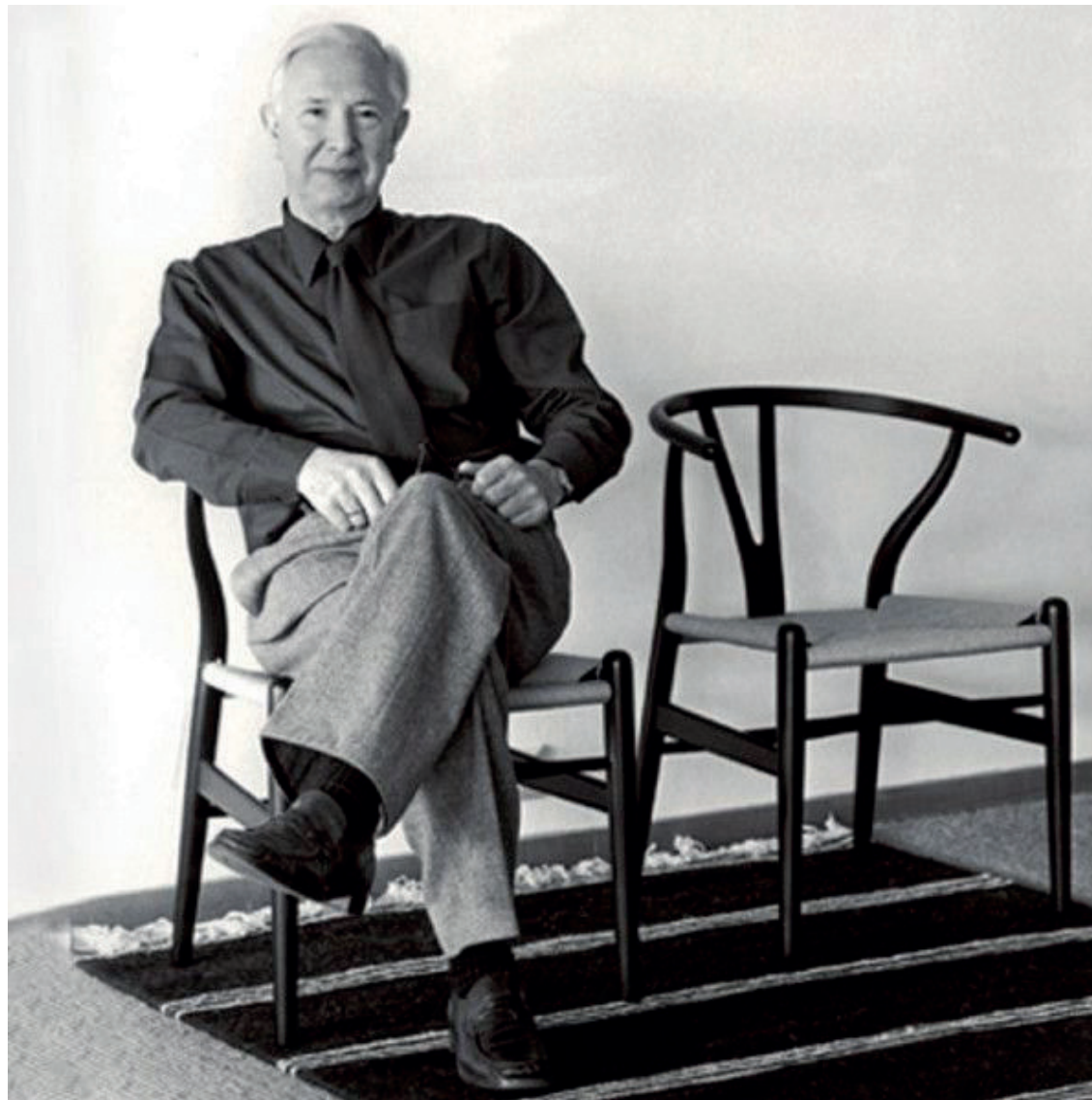
Oplag:

300 ex

Indhold

FORORD	5	RELEVANS OG SAMARBEJDSPARTNERE	Værksted for voksne	57
INDLEDNING		ORGANISATION & ØKONOMI	Foredragssal	57
Baggrund for projektet	6	Lokal relevans	Toiletter	57
IDEGRUNDLAG		National relevans	Administration og personalefaciliteter	58
Møbeldesigneren Hans J. Wegner	9	International relevans	Mødelokaler	58
Formål	13	Endorsements	Rengøringsrum	58
Vision	13	Medarbejderstab	Opbevaringslager	58
Værdier	13	Finansieringsplan	Garage	59
Potentialer	14	Anslået driftsbudget	Alarm/tyverisikring	59
Succeskriterier	14	Budgetskema	Geografisk placering	59
MISSION		BYGNINGSBESKRIVELSE		
Samlingen	16	Atmosfære		
Arkiv	19	Udstillingsrum		
Permanent udstilling	20	Designværksted for børn		
Særudstillingsstrategi	23	Alsidigt rum for bla. Familieaktiviteter		
Forskning	25	Butik og billetsalg		
Formidling	25	Cafe		
Målgrupper	32	Arkiv, bibliotek og læsesal		
Bæredygtighed	37	Magasiner		
Designidentitet	39			

Forord

Danmark har en stolt kunsthåndværk- og design-tradition, der går tilbage til begyndelsen af det 20. århundrede. I mange år var det porcelæn, keramik og tekstiler, der havde den største gennemslagskraft. Men op igennem 1940'erne begyndte møbel-designerne at skille sig ud og 1950'erne blev det store gennembrudsårti, ikke mindst for den i Tønder fødte Hans J. Wegner (1914-2007).

Wegners møbler fik succes på det nationale men især på det internationale marked, og her over 70 år senere, er virkeligheden ikke meget forandret. Hans møbler har nu været elsket i flere generationer, og interessen for hans ærlige tilgang til design, brugbarheden, den æstetiske og konstruktionsmæssige holdbarhed, hans møbler har samt alle de mange fortællinger, der knytter sig til hans møbler er bare vokset og vokset.

I 2019 samlede Foreningen til etablering af et museum for Hans J. Wegners møbelkunst de kræfter, der havde ytret ønske om at skabe et sted i Tønder, hvor fortællingen om Wegner kunne samles og udfolde sig på en måde, som både inddrog

væsentlig lokale stemmer og virksomhedsejere i hovedstadsområdet, såvel som rettighedshaverne. Det blev til tanken om et selvstændigt Museum Wegner. Et projekt, der både har et stedsbundet såvel som et stort internationalt potentiale. Det er sandsynligvis også det første af sin art; hverken indenlands eller udenlands eksisterer der et museum grundlagt til ære for en møbeldesigner, der i over 50 år dedikerede sit liv til at tegne møbler. I Danmark er der over firehundrede kulturhistoriske museer, et par og tredive kunstmuseer, seksten kunsthaller og dertil flere og flere oplevelsescentre. Men Danmark har kun ét rigtigt designmuseum samt et kunstmuseum, der delvist fokuserer på design. Det kan en nation som Danmark, der i udlandet er kendt for sin stærke designtradition, gøre meget bedre. Derfor vil Museum Wegner være en kærkommen ny institution i både en national og international kontekst. Gennem koblingen af de helt rigtige interessenter og dette museumskoncept er foreningen overbevist om, at den nu har et stærkt grundlag at etablere et Museum Wegner på.

Kort fortalt skal museet gennem særudstillinger og forskning belyse motiver og temaer fra den omverden, det giver mening at forstå Wegners designarv igennem, og som kan perspektivere hans design og hans kreative processer ind i håndværkets, kunstens, arkitekturens, naturvidenskabens og teknologiens verden.

Det følgende præsenterer den vision, Foreningen for etablering af et museum for Hans J. Wegners møbelkunst har for et kommende Museum Wegner.

Indledning

Baggrund for projektet: Hvorfor et Museum Wegner, hvorfor i Tønder og findes det ikke allerede?

Tankerne om at opføre et museum for Hans J. Wegners møbeldesign i Tønder trækker tråde helt tilbage til 1995, hvor daværende museumsdirektører for henholdsvis Tønder Museum og Sønderjyllands Kunstmuseum, Inger Lauridsen og Ove Mogensen, fik ideen til at indlemme det rømmede vandtårn i Tønder i det eksisterende dobbeltmuseum og give plads til et udvalg af det berømte bysbarn Wegners stole samt indretningen af et mødelokale i tårnets top.

Wegner stod selv for udvalget af stolesamlingen, og ægteparret Inga og Hans J. Wegner donerede derefter de 36 stole, der udgør "Stolegaven anno 1995" til Tønder. Datteren Marianne Wegner var indretningsarkitekt på projektet og tegnede det femtedelte bord specielt til vandtårnets top.

Projektet var resultatet af en tid, hvor kendskabet til de danske møbelarkitekter stadig var forholdsvis lille, hvorfor det dengang havde en stor effekt

at se 36 stole af én designer på samme sted og tilmed at kunne få lov at sætte sig i de udstillede stole. Det har dog ændret sig over tid, da store møbelforretninger i dag også har et godt udvalg af Wegner-stole i deres udstillinger, som man ligeledes har lov til at sidde i.

I sine overvejelser af, hvordan man i dag kan gøre "Stolegaven anno 1995" udstillingsrelevant, har Museum Sønderjyllands nuværende ledelse derfor iværksat en gentænkning af faglighederne og udstillingsfaciliteterne på stedet, hvor Wegners rolle i museet skal styrkes ifølge museets strategi fra januar 2020¹. Det har dog ikke indvirkning på relevansen af opførelsen af et nyt Museum Wegner i Tønder.

I forhold til formidlingen af Wegner på Museum Sønderjylland vil Museum Wegner, i sin egenkab af at være et enkeltmandsmuseum, have en stærkere brandværdi, et langt mere vidtrækkende designperspektiv i sine udstillinger, et markant anderledes 'take' på formidling, en bred og mere dybdegående samling af Wegner-effekter og vær-

ker samt et specialiseret forskningsperspektiv, der på baggrund af muligheden for et fremtidigt Wegner-arkiv kan blive en international sværvægt inden for forskningen i håndværk, kunsthåndværk, design og teknologi. Alt dette muliggøres af, at Wegners to døtre, Eva Wegner og Marianne Wegner, hver især bakker foreningens planer om et Museum Wegner op, idet de både stiller deres viden, deres samling og deres arkiv til rådighed for foreningen (og senere museet) og vil også i projekt-, etablerings- og driftsfasen af museet bidrage økonomisk til projektet.

Ud over det faktum, at Wegner er født i Tønder, har fået sin snedkeruddannelse i byen og i kraft af sit designtalent er blevet en international dansk berømmethed, er der flere andre årsager, der har været medvirkende til udviklingen af tankerne om et Museum Wegner i Tønder. De er her inddelt i de tre hovedområder: *Generel interesse, faglige faktorer og lokale faktorer.*

Generel interesse

Wegners talent spændte bredt. Nogle af hans møbler har stor kunstnerisk værdi og er lavet på snedkerhåndværkets præmisser, mens andre er lavet på en mere maskinvenlig måde, der har reduceret produktionsomkostninger og dermed købsprisen. Spændvidden i hans design har gjort, at hans møbler både er blevet samlerobjekter og folkeeje. Hans møbler er repræsenteret både i Kongehuset og Folketinget, på velfærdsdanmarks mange offentlige institutioner, i scenografier fra både danske og internationale film, i utallige reklamer for forskelligartede produkter og som gængs dagligdagsmøbel i mange danske hjem. Han er indirekte til stede i mange menneskers bevidsthed gennem kendskabet til Y-stolen, men det er de færreste, der kan navngive flere møbler eller kender til designeren bag. Heri ligger der et stort uudnyttet publikumspotentiale for et fremtidigt museum for hans møbelkunst.

Projektleder Anne Blond har igennem sit mangeårige virke som museumsinspektør på Kunstmuseet i Tønder foretaget guidede rundvisninger i

“Stolegaven anno 1995” og i jubilæumsudstillingen “Hans J. Wegner - et nordisk designikon fra Tønder”, men også i egenskab af foredragsholder og forfatter oplevet en stor interesse for Wegner fra både børn og voksne. Wegners univers evner at blive formidlet lige godt til både store og små og det kan gøres stort og mangfoldigt til fagnorden og overskueligt og ligetil for den uindviede. Det ville i sig selv være banebrydende museumsformidling at grundlægge et enkeltmandsmuseum for en designer i Danmark, da det endnu ikke findes. Vi kan besøge Arne Jacobsens sommerhus på Trapholt, Finn Juhls hus i Ordrup og Bjørn Wiinblads hjem i Lyngby, men det er alle kunstnerhjem og dermed statiske steder. Et Museum Wegner vil blive et aktivt sted med skiftende udstillinger og arrangementer, der samtidig vil kunne byde på det særlige, det er, at se verden gennem en kunstnerpersonligheds øjne - noget den frie kunst allerede har dyrket i mange år, og som har vist sig at være særdeles populært.² Med sine nuværende 7 producenter og henvend 200 møbler i produktion, er Wegner et af de mest produktive og store, måske det største navn, i den danske designhistorie. At

få muligheden for som by at kunne promovere sig med et museum, der formidler ham og hans virke, er en helt speciel mulighed, der ikke er mange byer forundt.

Faglige faktorer

Med et fremtidigt Museum Wegner vil der komme et øget fokus på og samtidig en vitaminindsprøjtning til historien om dansk design, hvilket er vigtigt for at kunne fastholde Danmarks status som en af de største designnationer i verden.

Designhistorisk set er indsamling, registrering og bevaring af en af Danmarks ubestridt kendteste designeres værkproduktion helt central for eftertidens designforskning.

Et Museum Wegner med tilhørende arkiv, samling og forskningsenhed vil være en ny udvekslings- og samarbejdspartner for institutioner i ind- og udland såsom: Designmuseum Danmark, Trapholt og Syddansk Universitet i Danmark samt VITRA, Isamu Noguchi Museet og Alvar Aalto Foundation i udlandet for at nævne et par eksempler.

Lokale faktorer

Det vil være et stærkt aktiv for Tønder Kommune at have en institution, der i kraft af et internationalt kendt navn vil kunne trække en kulturturisme i vækst, mere specifikt en stærkt stigende design- og arkitekturturisme, til Danmark, regionen og byen. Det vil styrke attraktionsværdien i at rejse til Tønder og omegn, og det vil øge de gode argumenter for at besøge kommunen i en markedsføringsstrategi.

For nuværende er Tønder Kommunes turismestrategi især fokuseret på at tiltrække naturturister, der ønsker at opleve vadehavets flora og fauna. Men der ønskes også fremadrettet et fokus på at skabe vækst i oplevelsesøkonomien, fordi det danner grundlag for arbejdspladser.³ I et kommunalt perspektiv vil et Museum Wegner indgå som en del af oplevelsesøkonomien i kommunen, og dermed være et stort aktiv i forhold til at udmønte den kommunale strategi.

Et Museum Wegner vil, i kraft af Wegners opvækst og snedkeruddannelse i Tønder, hans sønderjyske sprog og hans tilknytning til landskabet delvist

kunne opfattes som et uudnyttet stedsbundet potentiale, der er et strategisk vigtigt aktiv for enhver dansk kommune.

Et Museum Wegner vil understøtte de bestræbelser, som Tønder Kommune allerede har gjort sig i arbejdet med at brande sig som Wegnerby. Herunder med bl.a. indstiftelsen af en årlig Wegnerpris uddelt af kommunen.

Lokalbefolkningen er stolte af deres bysbarn og den betydning, han har haft for dansk møbelkunst. Wegners lokale forankring i tøndringernes bevidsthed danner grobund for at opnå en stor lokal brugergruppe både blandt borgere, erhvervsliv og andre institutioner såsom skoler og foreninger.

Idegrundlag

Møbeldesigneren Hans J. Wegner og hans historiske kontekst

I efterkrigstidens Danmark fik de danske arkitekter og designere en hovedrolle i at gentænke det danske samfund, herunder måden at bo og forbedre hverdagen for den enkelte. På den måde spillede de en vigtig rolle i indretningen af det nye velfærdssamfund, der opstod i kølvandet på anden verdenskrig.

Fra og med 1940'erne dukkede der en generation af arkitekter, snedkere og designere op, der inden for møbelkunsten var så nyskabende, at der opstod en ny Guldalder. På samme måde, som de danske billedkunstnere havde deres glansperiode i midten af 1800-tallet, fik kunsthåndværkerne og designerne deres 100 år senere - ikke mindst de danske møbeldesignere. En af de fornemmeste repræsentanter for den rivende udvikling af danske møbler var Hans J. Wegner. Hans betydning for udviklingen af både de praktisk-funktionelt designede såvel som de kunstnerisk udførte møbler i perioden 1940-1990 er uden sidestykke.

Hans J. Wegner blev født i Tønder i 1914 som søn af en skomager. I barn- og ungdommen udviste han et tydeligt talent for at tegne, male og skære figurer i træ. Det var sysler, han blev ved med at dyrke i sin læretid som snedker, hvor det første møbel-design også blev til. Efter endt læretid og nogle år som snedker, blev han som 21-årig indkaldt til militærtjeneste i Nordsjælland, og vendte derefter kun tilbage til Tønder for at se familien og holde ferie.

Wegner slog sig ned i København og blev optaget på Kunsthåndværkerskolen, hvor han gik i perioden 1936-38. Tegninger fra perioden vidner om en glæde såvel ved det rutineprægede arbejde med at måle møbler op, som en glæde ved frihåndstegning og akvarel.

Året før dimission fra skolen blev han headhuntet til en opgave i Aarhus af arkitekterne Erik Møller og Arne Jacobsen. Den unge talentfulde møbeldesigner skulle tegne og overvåge udførelsen af inventar til Aarhus Rådhus. Han valgte at påtage sig opgaven og flyttede samtidig til Aarhus. I Aarhus blev

han gift med Inga, der var kontoransat på Møller/Jacobsens Aarhus-kontor. Men det var også under sin tid i byen, at han fik kontakt til flere producenter, herunder Johannes Hansen Møbelsnedkeri i København, hvor de fleste af hans frie og legende møbler senere blev omsat til prototyper. Men han designede også ikoniske møbler som "Kinastolen" og "Fiskeskabet" i Aarhus-tiden.

Efter Anden Verdenskrig flyttede Wegner tilbage til København, hvor han i en periode både arbejdede for Palle Suenson, underviste på Kunsthåndværkerskolen og tegnede møbler for Fritz Hansen og snedkermester Johannes Hansen. Wegner og Johannes Hansen udstillede sammen på Snedkerlaugsudstillingerne i 26 år, og deres samarbejde resulterede blandt andet i "Påfuglestolen" (JH550, senere: PP550) og "The Chair" (JH501, senere: PP501).

Wegner var flere gange blevet positivt omtalt på Snedkerlaugsudstillingerne, men det var udlandet, der først rigtig fik øjnene op for den danske møbeldesigner. Det skete i 1950, hvor flere af hans møbler blev vist i det amerikanske boligblad "The Interiors", hvilket affødte bestillinger af især JH501 hos Johannes Hansen. I Danmark begyndte der at være bud efter Wegner hos de mere industrielt anlagte møbelfabrikanter, herunder Carl Hansen & Søn. Da de henvendte sig til ham, takkede Wegner ja til at tegne stole for dem, herunder blandt andet Y-stolen, som kom i produktion i 1950 og har været det lige siden. I dag er den endog en af de mest sælgende træstole i verden.

Til andre producenter tegnede han borde, hynemøbler, reoler, senge og polstrermøbler. Fem af Wegnerproducenterne fandt i 1950'erne og 1960'erne sammen i salgsorganisationen Salesco, der udelukkende solgte Wegner-møbler primært til velfærdsstaten Danmark samt Norden, England og Tyskland. Johannes Hansen deltog ikke i Salesco-samarbejdet, da snedkermøblerne fandt et andet publikum, herunder velstillede amerikanere,

der elskede den organiske modernisme, som mange af Johannes Hansen-møblerne var inspireret af. Wegner var således en af årsagerne til, at der opstod et møbelboom, der havde et omfang, der kunne ses på eksporttallene i Danmark. Men denne opgangsperiode for danske møbler, herunder Wegners, ændrede sig op igennem 1970'erne og 1980'erne. I sidste halvdel af 1960'erne blev samarbejdet med Johannes Hansen mere sporadisk, men han fik en ny producent i PP Møbler i Allerød, der ligeledes var optaget af de rigtige snedkeropgaver. Han tegnede stadig nye møbler primært til PP og Getama, men påtog sig desuden flere opgaver med at designe møbler til specialopgaver, herunder Møller Centret i Cambridge og kantinen i Politikens Hus.

Udvalget af møbler til Vandtårnet i Tønder var en af de sidste opgaver, han gennemførte. Wegner døde i 2007 og efterlod sig en af de største og mest alsidige møbelproduktioner, verden har set. Wegner personificerer en designarv. Hans virke har potentiale til at fortælle utallige historier. Nogle af de vigtigste ligger inden for områder som hånd-

værksprocesser og kvaliteten af et godt håndværk, velfærdsstatens opblomstring, eksport af danske værdier, kunstnerisk kvalitet, lokal produktion og problemløsning gennem designtænkning. Dette er områder med relevans for en forståelse af den danske kunst- og håndværkertradition, som Wegner blev en del af, men der er også områder, der peger fremad og som har relevans for nutidens produktudvikling og samfundsindretning.

En af de mest interessante og langtrækkende historier med betydning for vores velfærdssamfund og for Danmarks renommé som designnation i dag, er en undersøgelse af, hvorfor dansk design fik succes ikke bare inden for landets egne grænser, men i særdeleshed også internationalt? Hvad var årsagen til, at det internationale designsamfund på baggrund af det danske møbelboom opfandt begrebet *Danish Modern*, der bruges den dag i dag? Hvilke værdier, var det, som lå indlejret i dansk design, der var så attraktive for udlandet?

Wegner er en ypperlig repræsentant for dansk møbeldesign. Han er en af de danske designere, der har det største bagkatalog, han er (nok) den danske designer med flest møbler i produktion, han er et stort internationalt navn, hans produktion er mangfoldig, hans æstetiske udtryk varierer fra ypperlig kunstnerisk udførelse til praktisk brugervenlighed, og betydningen af et veludført snedkerhåndværk er en central del af hans møbler.

Alt dette og mere til ønsker et fremtidigt Museum Wegner i Tønder at registrere, bevare, udvikle og formidle for eftertiden, så det kan komme flest mulige mennesker til glæde.

Formål

Overordnet vil Museum Wegner følge museumslovens § 1 og "sikre Danmarks kultur- og naturarv samt adgang til og viden om denne og dens samspil med verden omkring os." Det vil sige, at institutionen ønsker at læne sig op af de statsanerkendte museer, der også har en indsamlings- og forskningsforpligtigelse, og ikke de såkaldte 'videnspædagogiske aktivitets- og oplevelses-

centre' eller kunsthaller uden samling eller krav om forskning.

Vision

Museet vil mere specifikt indvie den besøgende i:

- kunsthåndværk og designs betydning og værdi for den enkeltes hverdag
- designs betydning for indretning af samfund
- designs betydning for fremtidens problem-løsning med udgangspunkt i Wegners virke som snedker og møbeldesigner

Museet ønsker desuden at give den besøgende en stedbunden helhedsoplevelse af arkitektur, natur og design.

Museum Wegner baserer sig på visionen om at skabe en levende platform for den viden og de mange fortællinger, der direkte eller indirekte kan udledes af Wegners omfattende virke som møbelarkitekt. Det er således museets formål at kunne bidrage til en øget national forståelse af kvaliteten og betydningen af dansk kunsthåndværk og design.

Det er samtidig museets ambition at kunne bidrage til en øget international synlighed af Wegner og dansk design. Dette skal bl.a. ske ved at være aktiv i sin internetbaserede formidling, ved fysisk at kunne tiltrække udenlandske gæster på baggrund af et ambitiøst udstillingsprogram og en unik museumsbygning, ved fagligt at sætte Wegner i internationale designkontekster, ved at forske - gerne i et internationalt samarbejde og arrangere særudstillinger med institutioner i udlandet samt ved at låne globalt ud af samlingen. I et lokalt perspektiv skal museet være en dynamisk helårsinstitution, der igennem bygningens rolige atmosfære, forskellige formidlingstiltag og stedets sekundære tilbud såsom lokaleudlejning og cafédrift, bliver et populært og hjemligt sted for lokalbefolkningen i Tønder.

Værdier

Værdigrundlaget for et fremtidigt Museum Wegner er blevet til ud fra overvejelser om betydelige samfundsmæssige strømninger og udfordringer anno 2022⁴, men de er også inspireret af Wegner selv. På et sted som dette giver det mening at lade Wegner selv komme til orde ved at lade de grundlæggende

værdier på hans museum være præget af de hensyn og prioriteringer, som han selv var fortalende for igennem sit liv og virke som designer.

Derfor skal museet udvise:

- En stærk tro på den kunstneriske oplevelse og vigtigheden af ikke at gå på kompromis med kunstnerisk kvalitet
- Omhu, ordentlighed og professionalisme
- Imødekommenhed, menneskelighed og engagement
- Respekt for naturen og dens vitale kræfter i form af kunstneriske motiver, formudtryk og en bedst mulig optimering og udnyttelse af materialer
- Hensyn til miljøet i form af en gennemgående holdning til at bæredygtighed skal tilstræbes i alt fra valg af bygningens energikilder og af faldssortering, bygningskonstruktion, over produktion af bøger, merchandise og mad, til brug af køretøjer ved flytning af genstande og transport af mennesker.

Potentiale

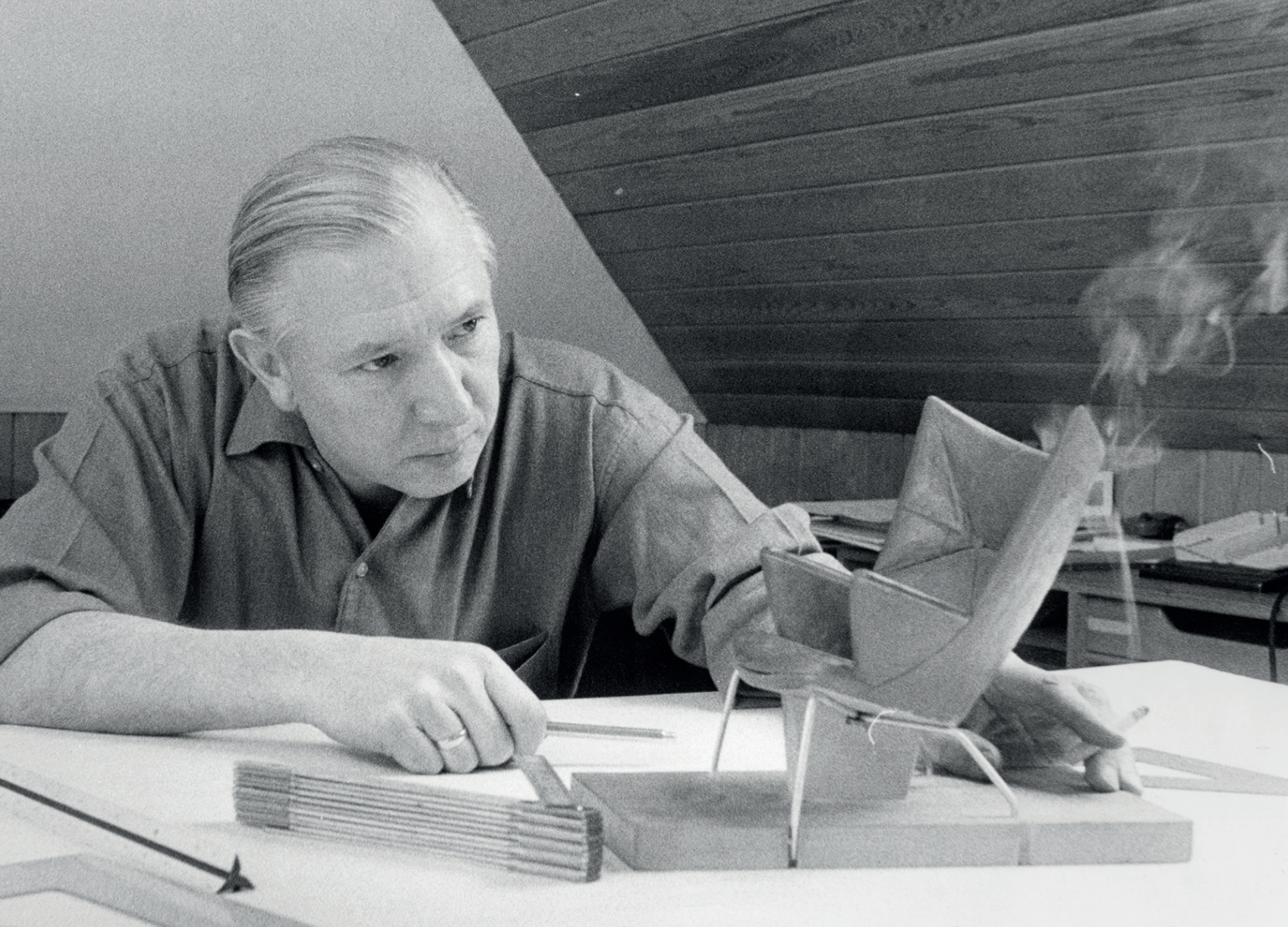
Mængden, spændvidden og den kunstnerisk kvalitet i Wegners design gør hans møbelkunst yderst udstillingseget. Læg dertil de forskningsmæssige relevante undersøgelser af, fortællinger om og spørgsmål til de mange nationale såvel som internationale designkontekster hans produktion og virke kan ses i forhold til, så har man et fundament for en stærk designinstitution i Danmark.

Det er derfor vurderingen, at Museum Wegner har indhold og potentiale til at:

- kunne sætte en international dagsorden for de nære og æstetiske sider af design samt designs betydning for velindrettede og bæredygtige samfund.
- række ud i verden og tiltrække et internationalt publikum.
- blive en international samarbejdspartner for andre udstillingssteder i verden, der arbejder med kunsthåndværk og design.
- blive et lokalt mødested.
- danne præcedens for andre enkeltmandsmuseer for designere verden over.

Succeskriterier

- Wegners status som en af de mest betydningsfulde møbeldesignere i det 20. århundrede skal stadfæstes nationalt og internationalt.
- Museum Wegner skal fremstå som et kulturelt vartegn i kommunen og i regionen.
- Museets personale skal dagligt høre en helhedsorienteret tilfredshed med stedet fra publikum, herunder primært deres oplevelse af kunstnerisk kvalitet i præsentationen og for midlingen af udstillingerne, stedets service-niveau og den arkitektoniske og menneskelige atmosfære på stedet.
- Museet skal vise forskningsresultater på et internationalt niveau.

Mission

Processen med at udfærdige Museum Wegners mission har til en vis grænse været medlemsinddragende. På et informationsmøde i november 2020 lagde foreningen op til, at de daværende cirka 40 medlemmer kunne engagere sig direkte ved at melde sig til diverse undergrupper. Foreningen oprettede blandt andet to faggrupper, "Ideforum" og "Samling og arkiv", der i samarbejde med projektlederen diskuterede missionens indhold.

Ideforum-gruppen havde til formål at diskutere forskellige opfattelser af, hvad et museum er og skal kunne, hvad god formidling består i og hvilke målgrupper, der synes oplagte for Museum Wegner. Mens den anden gruppe engagerede sig i samlings- og arkivdelen, hvor det blev drøftet, hvordan foreningen får skabt en samling, hvilken strategi, der skal ligge til grund for samlingen, hvordan den skal opbevares, hvordan den skal registreres, hvordan der oprettes et arkiv og hvordan det hele digitalt bedst bevares.

Samlingen

En samling er grundlaget for alt musealt arbejde og er også Museum Wegners eksistensberettigelse. Uden en betydelig samling, ville museet kunne sammenlignes med en kunsthall, der udelukkende laver udstillinger og formidling med værker, der alle er lånt ind udefra til formålet, hvilket kolliderer med Museum Wegners ønske om at agere i henhold til museumsloven som beskrevet i afsnittet "Formål". Museum Wegner skal oparbejde en unik samling af møbler og genstande, som Wegner har tegnet, og som i detaljer kan belyse hans virke fra ungdommen i Tønder til hans sidste stol. Kun i mindre grad vil museet erhverve værker til samlingen fra andre kunstnere eller designere - dette vil dog ikke forekomme i museets første fem leveår.

Samlingens genstande vil helt overordnet placere sig i følgende kategorier:

1. Wegnermøbler
2. Genstande der bevidner Wegners designproces
3. Genstande, der relaterer sig til Wegner
4. Plakater
5. Øvrige møbler og designgenstande
6. Kunst og kunsthåndværk

1. Wegnermøbler

Kategoriens grundlæggende mål skal være at indeholde ét eksemplar af ethvert møbel, som Wegner har lavet en særlig arbejdstegning til. Hvis et særligt møbel kun har været lavet i et meget lille antal eller sågar kun i ét eksemplar, vil Museum Wegner søge Hans J. Wegners Tegnestue I/S om at kunne få møblet nyproduceret hos en eksisterende Wegner-producent. Dette vil kompromittere en indsamlingsstrategi, hvor proveniens typisk er et af de vigtigste parametre for erhvervelse af et værk, men det vil styrke den samlede historie om Wegner og udfylde huller i forsknings- og formidlingsarbejdet, som ellers havde været svære at dække.

I de (mange) tilfælde, hvor en møbelmodel er fremstillet i flere træsorter, med flere sædeløsninger eller med andre varierende træk, må det være op til museets samlingsinspektør i samarbejde med Eva Wegner og Marianne Wegner at udvælge den rette udgave til museets samling.

Flere møbler vil være særligt eftertragtellesværdige i udstillingssammenhæng, hvilket gør det oplagt for museet at erhverve mere end én udgave af en

model. På denne måde giver det plads til at man kan låne mere frit ud af samlingen og friholde skrøbelige eller sjældne eksemplarer fra at skulle rejse.

Andre årsager til at indsamle mere end ét eksemplar af et møbel kan være:

- Helt særlig proveniens (fx Wegners eget møbel, stået på en særlig institution mm.)
- Helt særlig udgave af en model (jubileumsudgave, 100 års udgave mm.)
- Der er brug for mere end én model i museet (fx både i basisudstilling og i særudstillingsregi)
- Der er brug for mere end én model til at understrege en særlig pointe (fx farvetematik) mm.

2. Genstande, der bevidner Wegners designproces

Udover møbler skal samlingen indeholde materiale, der vidner om Wegners designproces. Det kan være løse skitser, 1:5 modeller, færdige tegninger eller fysiske møbeldele såsom kopstykke, papirgarn, farveprøver mm.

3. Genstande, der relaterer sig til Wegner

I særlige tilfælde kan genstande, der har været i Wegners eller familiens eje have en særlig museal værdi. Det kan være en bogsamling, etnografiske genstande, indkøb fra rejser mm. Desuden vil man her også kunne finde gamle skilte fra producenterne, værktøj, miniaturer af Wegners møbler lavet af andre mm.

4. Plakater

Plakaten spillede en vigtig rolle i markedsføringen af dansk design i midten af det 20. århundrede, herunder også af Wegners møbler. Der findes derfor en helt egen verden af møbel- og udstillingsplakater, som det giver mening at lade indgå i formidlingen af Wegner, men som det også giver mening at indsamle i deres egen ret af et grafisk værk. Desforuden har diverse plakatfirmaer og møbelproducenter produceret flere ikoniske møbelplakater, herunder også af Wegnermøbler, som ligeledes er med til at fortælle en vigtig historie om betydningen af dansk møbeldesign.

5. Øvrige møbler og designgenstande

Formidlingen af Wegner og hans tid kan i visse tilfælde fordrer sammenligning med andre møbel- og industrielle designeres værker. Museum Wegner vil derfor være åben for, at samlingen også i særlige tilfælde kan rumme hyppigt benyttede møbler eller designgenstande fra andre designere, der i udstillingsregi kan perspektivere Wegner ind i en international kontekst.

6. Kunst og kunsthåndværk

Ligesom det kan fremme den gode formidling af Wegner at blive sammenlignet med andre designere, kan det også fremme hans værkers kunstneriske kvaliteter at blive sammenlignet med udvalgte dele af kunsten og kunsthåndværket i det 20. århundrede. På samme måde, som Museum Wegner i særlige tilfælde vil være åben for at erhverve møbler fra andre designere, vil museet ligeledes være åben for at erhverve særlige betydelige værker indenfor kunst- og kunsthåndværkerhistorien, såsom glas af Tapio Wirkkala eller industrielt design fra Braun. Især i sin ungdom tegnede, malede

og skulpterede Wegner selv. Disse genstande vil i museal sammenhæng også blive betragtet som kunst.

Arkiv

Med hjælp fra Hans J. Wegners Tegnestue I/S og flere private, der i årtier har samlet og katalogiseret oplysninger omkring Wegners møbler, producenterne og hans øvrige liv, er det hensigten, at Museum Wegner med årene vil oparbejde et specialarkiv, som skal være tilgængelig for folk, der har søgt om adgang til arkivet. Ved museets åbning skal der foreligge en flerårig strategi for arkivindsamlingen, men det er som udgangspunkt hensigten, at arkivet skal rumme:

Artikler og bøger om:

- * Wegner
- * Dansk møbelkunst
- * Udenlandsk møbelkunst
- * Hovedstrømninger inden for kunst og design i det 20. og 21. århundrede
- * Enkeltdesignere og kunsthåndværkere fra

DK, Norden og øvrige udland

- * Håndværkshistorien
- * Snedkere og træ som materiale i design-industrien
- * Designteori
- * Nordisk kunsthåndværk og design mm.

Fagrelevant periodika fra det 20. og 21. århundrede, herunder fx:

- * Dansk Kunsthåndværk (senere: Dansk Brugs-kunst / BID / Orientering fra Danske Kunsthåndværkeres Landssammenslutning / Danske Kunsthåndværkeres Landssammenslutning / Dansk Kunsthåndværk / Kunststuff)
- * Scandinavian Design Journal
- * Biennalen for kunsthåndværk-kataloger
- * Mobilia
- * Arkitekten
- * Bygge og Bo
- * Dansk Design Center
- * Design Issues mm.

- Pressemateriale og avisartikler om Wegner, møbeludstillinger mm.

- Breve skrevet til Wegner eller breve, som Wegner har modtaget
- Producenters udgivelser såsom salgsmapper, prislister, fotomateriale mm.
- Kataloger fra diverse møbeludstillinger, kunsthåndværkudstillinger mm.
- "De røde bøger" - Snedkerlaugsudstillingsbindene af Grethe Jalk

Fotos:

- * Producentfotos af møbler
- * Billeder fra udstillinger
- * Procesfotos
- * Portrætfotos
- * Familiefotos
- * Fotos af enkeltmøbler mm.

Lydfiler med:

- * Wegner
- * Familien
- * Udstillingstilrettelæggere
- * Producenter
- * Samlere

Permanent udstilling

Den permanente udstilling er kernen i museums-besøget. Den skal på en kvalificeret måde give den besøgende en indføring i betydelige facetter af Wegners liv og møbeldesign fra hans formative år i Tønder til møbeldesignerens sidste projekter.

Udstillingen bæres frem af en række overordnede temaer, der til sammen indkredser de vigtigste aspekter af Wegners virke. De formidles alle gennem en fysisk præsentation af museets eksistensgrundlag - møblerne - men de iscenesættes på forskellige måder og gennem forskellige formidlingsgreb. Det giver en variation i oplevelsen af museet, således at den besøgende ikke udmattes af endeløse rækker af stole på rad. Den permanente udstilling har seks overordnede hovedtemaer.

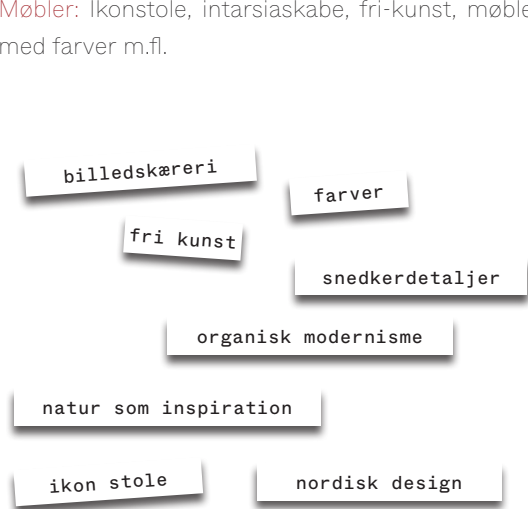
Et biografisk spor løber sideløbende hermed. Hvor det indholdsmæssigt giver mening, flettes det ind i de overordnede temaer, som er:

1. “Kunstnerisk kvalitet”:

Hvad: Her formidles Wegners kunstneriske åre, hvordan den kommer til udtryk i hans møbler, og hvordan den knytter ham til samtidens markante kunstneriske stilretninger. Desuden diskuteres kunstnerisk kvalitet.

Hvordan: En masse komparative eksempler på organisk modernisme og det nordiske idiom fra designhistorien mm.

Møbler: Ikonstole, intarsiaskabe, fri-kunst, møbler med farver m.fl.

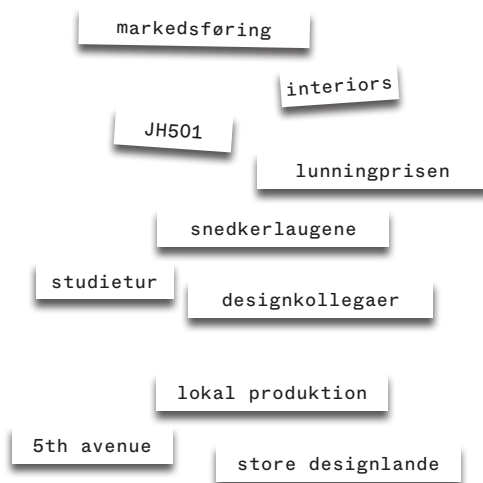

2. “Gennembruddet”:

Hvad: Her formidles der om de skelsættende år 1947-1954.

Hvordan: Digital levendegørelse af fx Lunnings butik, Eva og Marianne fortæller om Wegner som far på lydfiler mm.

Møbler: JH501, Tredelte skalstol m. fl.

3. “Velfærdsstatens opblomstring”:

Hvad: Her formidles hvordan man kan følge velfærdsstatens opblomstring og udvikling gennem Wegners møbelproduktion.

Hvordan: Fysiske indretninger af forskellige rum i boligen, indretninger af forskellige institutionslokaler (bank, kaserne, kontor, kollegie mm), billeder af betydningsfulde indretningsopgaver i udlandet, film af Aarhus Rådhus og Nyborg Bibliotek mm.

Møbler: Reoler, seng, skriveborde, hyndemøbler, soveseng, konferencemøblement m. fl.

4. "Problemløsning gennem designtænkning":

Hvad: Her formidles nogle af de metodiske tilgange og designmæssige forudsætninger og rammer, som Wegner havde for at designe.

Hvordan: Set-ups, der giver mulighed for at afprøve forskellige siddestillinger, der kontrasterer Wegners tankegang med samtidige designeres, og som tydeliggør forskellen mellem at designe gennem leg og til industrien. Marianne fortæller om Wegners designproces på lyd, Eva fortæller om Wegners hus mm.

Møbler: Ligge/sidde-møbler Flaglinestol, Baljestol, liggebænke, tidlige lamper, Tremmesofaen, Børnemøbler, miniaturemodeller, PP701, Jakkens Hvile m. fl.

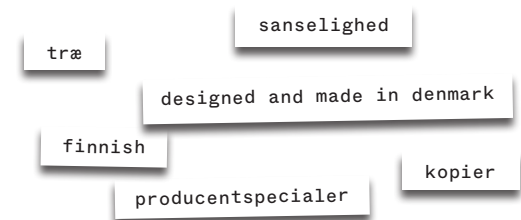

5. "Håndværksprocesser og kvaliteten af godt håndværk":

Hvad: Her formidles snedkerhåndværket generelt men særligt i Wegners møbler. Herunder diskuteres der, hvad godt håndværk er. Med afsæt i Wegners eget forhold til håndværk analyseres hans syn på outsourcing og lokal produktion.

Hvordan: Der præsenteres viden om træsorter, historisk viden om snedkerhåndværket og viden om det nutidige snedkerhåndværk. Hånden versus maskinens arbejde visualiseres og der lyttes til snedkernes egne historier om dette. Film fra producenternes værksteder. Typisk høvlebænk og forklaring af værktøj. Wegners egne ord om håndværket på lyd/film.

Møbler: Kopimøbler og beskyttelse imod sådanne, eksempler på producenternes specialer, limtræs-møbler versus Wegners, Wegners møbler med særlige samlinger.

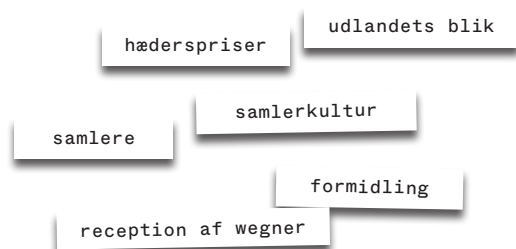

6. "Eksport af danske værdier":

Hvad: Her formidles hvilke værdier udlandet har set i dansk design herunder særligt Wegners design. Begrebet *Danish Modern* belyses. Der stilles ind på samlere og samlerkultur i udlandet. Wegners udstillings- og receptions historie belyses. Hans udenlandske priser præsenteres og diskuteres. Det undersøges, hvordan man lever med Wegners møbler i udlandet.

Hvordan: Rum med implementering af en masse skærme, hvor alle mennesker vil kunne uploade billeder af deres hjem med Wegner-møbler. Udenlandske 'stemmer' høres enten gennem film eller lyd (fx Noritsugu Oda, Cooper Hewitts samlingsansvarlige mm.). Der vises materiale fra betydningsfulde udstillinger i udlandet, hvor Wegner har deltaget. Visning af et udvalg af den litteratur, han figurerer i mm.

Møbler: Andre 'Danish Modern'-møbler, litteratur med Wegner, de mest salgbare Wegner-møbler i USA, England, Tyskland, Japan og Norden, møbler der knytter sig til hans udenlandske hæderspriser m. fl.

Særudstillingsstrategi

Lige så vigtigt det er at gå i dybden med Wegners egne tanker, processer og forståelse af design, hans sansninger, liv og kunst, hans samtid og dens forskellige strømninger i en permanent udstilling, ligeså vigtigt er det, at kunne sætte denne viden i forhold til forskellige andre kontekster og designmæssige fagligheder. Formidlingen af dette skal dertilhørende særudstillingslokaler danne rammerne for. Her skal der vises skiftende udstillinger med kunst, kunsthåndværk, håndværk, videnskab eller teknologi, der enten i et historisk eller fremtidsorienteret blik kan føje nye perspektiver til Wegners virke og indskrive ham i en større enten kunstnerisk og/eller samfundsudviklende kontekst.

Særudstillingerne kan skaleres i fysisk størrelse og være enten forsknings- eller formidlingsbaseret. Foruden større forskningsprojekter er særudstillingerne det område inden for det museologiske

ch, Niels Peter Skou
Ebbesen (red.)

DESIGNKULTUR ANALYSER

ANSK UNIVERSITETSFORLAG

Danish design series

Quick Guid es

Anna Valtonen

Redefining Industrial D

Changes
Design
in

Art & Industry
Herbert Read

A Midland Book
MB-32 \$275

ÆSTETISK
ÆREDDYGTIG

NE HARPER

183

S WEGNER

arbejde, hvor det er mest oplagt, relevant og udviklende at indgå i både nationale og internationale samarbejdsforhold. Mest oplagt er det selvfølgelig at opsøge lignende designbårne udstillingsinstitutioner, tillige med kunstmuseer og innovationscentre ikke alene i Danmark, men også verden over. Museets særudstillingsstrategi skal præsenteres ved museets åbning og naturligt tage sit afsæt i problematikker, der enten kan kontekstualisere eller perspektivere museets permanente samling.

Forskning

Et museums helt store force i oplevelsesindustrien er dets faglighed, der er grundlaget for alt lodig formidling. Museer er dybt forankrede i oplysningstanken, hvilket også har været institutionernes primære bidrag til en demokratisering af kulturen. Ingen af museets kerneområder kan varetages kvalificeret uden forskningen som afsæt. Det er derfor Museum Wegners hensigt, at sikre sig en kontinuerlig udvikling inden for forskningen i Wegner og de berøringsflader, som studier i hans virke naturligt afføder.

Forskningen skal manifestere sig i og formidles til publikum gennem udstillinger, bog- og artikeludgivelser, indkøb til samlingen og nye læringstiltag. Museet skal ved åbningen være klar med en forskningsstrategi og hvert fjerde år forpligte sig til at revidere denne og igennem konkrete forskningsplaner at udmønte den i praksis.

Formidling

Udstillingsformidling:

Formidlingen i den permanente udstilling er bygget op omkring en række narrativer, der tematisk grupperer den rolle, betydning eller værdi Wegners møbler har eller har haft. Nogle af disse tematikker giver udelukkende mening set i forhold til Wegners egen tid, mens andre enten har udviklet sig til at have betydning for samfundet af i dag eller er af en så høj kunstnerisk kvalitet, at de rækker ud over tid og sted.

Den sidste kategori af møbler, er der, hvor den kunstneriske kvalitet er størst. Her må kunsten og møblerne ikke forstummes eller overdøves af for

meget udefrakommende. Kunstneriske genstande skal fremhæves på egne præmisser, så det understøtter deres iboende udtrykskraft. Til gengæld må der gerne 'formidlingseksperimenteres' i den første tematiske udstillingskategori. Her er der ikke et centralt fokus på æstetisk-sanselige elementer, men på en forståelse af forhold og vilkår, der ligger uden for selve genstandene. Rundvisninger eller walk-and-talks vil udgøre den primære formidling til de grupper af mennesker, der gerne vil betale for at vide mere, end hvad udstillingsformidlingen selv kan fortælle.

Digital udstillingsformidling:

Større digitale formidlingsløsninger skal være til stede i museet som et aktivt til- og fravalg i afgrænsede og dertil indrettede udstillingsrum.

De digitale løsninger skal vælges, fordi de fungerer som den bedste formidling, ikke fordi det er museumsmode og comme il faut nu og her, eller fordi man så mener, at man har vinget en levende og nutidig formidling af, og at den herfra bare kan køre teknologisk vedligeholdelsesfrit. Her ønskes blandt andet en visuel gestaltning af forskellige miljøer, hvor man kan træde ind i en virtuel 3D-virkelighed, der kan skifte mellem rekonstruktioner af vigtige svundne verdener fra Wegners levetid. Det kunne fx være en rekonstruktion af de værksteder han besøgte som barn, en rekonstruktion af Lunnings butik på 5th avenue i New York eller en rekonstruktion af Johannes Hansens stand på Snedkerlaugsudstillingen i 1949. Denne oplevelse kan danne afsæt for en større indlevelse i det miljø, som formede Wegner.

Et redskab, der visuelt ville kunne anskueliggøre Wegner-møblernes globale udbredelse, er en stor

digital væg med et verdenskort, der gør opmærksom på interessante steder, hvor et Wegner-møbel har vundet indpas. Det kunne være hos Paven i Vatikanstaten eller i det hvide hus i Washington. Et tryk på byer eller bygninger kunne generere billeder og fortællinger fra det pågældende sted.

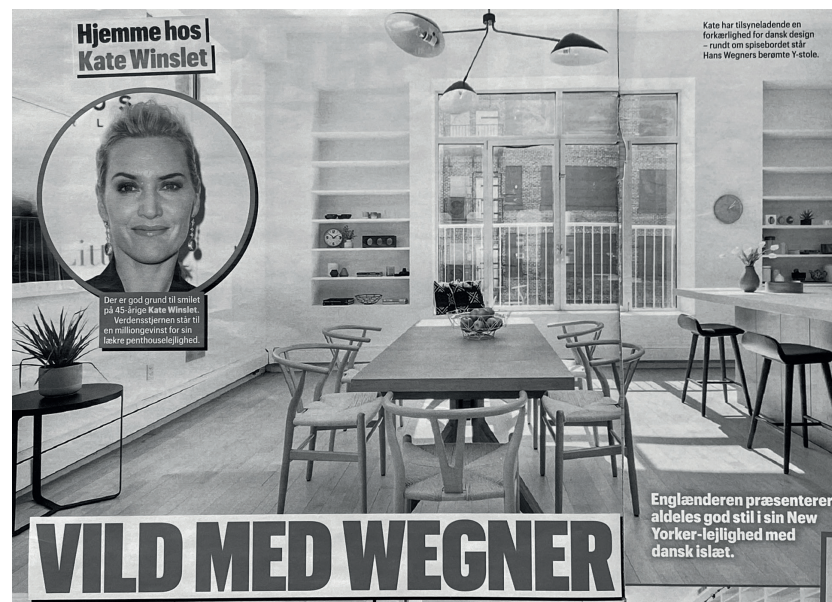
Et ønske for implementeringen af digital brugerinddragelse vil være et rum, hvor den besøgende kunne befinde sig i et tredimensionelt virvar af billeder, et 3D-instagram-rum. Billederne er alle afbildninger af hjem, virksomheder eller offentlige bygninger indrettet med Wegner-møbler, taget og uploadet af normale mennesker kloden rundt til en særlig platform, der er forbundet til dette rum i museet. Således vil museet på demokratisk og brugerinddragende vis kunne give plads til enhver Wegner-indretning i verden og samtidig dokumentere og stadfæste, hvordan Wegners møbeldesign er noget af det mest udbredte i verden.

Formidling uden for museets mure

Skov: PP-Møbler er gået foran i at tage ansvar og sørge for, at det træ, de bruger i deres produkti-

on, vender tilbage til naturen i form af plantning af nye træer på et dertil indrettet fremtidigt skovareal. Det er på tilsvarende måde ønsket, at Museum Wegner på sigt tænker i at finde og opkøbe et skovareal, der beplantes med forskellige træsorter i takt med at museet får et stabilt besøgstal. Således vil fx 1000 besøgende udløse 4 nye træer. Der vil også være mulighed for at donere træer direkte til skoven.

Et sådant tiltag vil både ligge i tråd med museets bæredygtighedsstrategi og Wegners veneration for træ. Det vil samtidig kunne agere som en uden-dørs formidlingsstation for både børn og voksne, der ønsker at vide mere om træsorter, møbelindustriens brug af træ og dets rolle i kampen for et bedre klima.

Vidåen:

Det er oplagt, at dele af børn og unge-formidlingen kommer til at foregå ved Vidåen, da det var det sted, Wegner selv yndede at befinde sig som barn, hvis han skulle koncentrere sig, studere naturen eller skære legetøj i træ.

Her kan der foregå tegnestudier af naturen, vidensstudier af floraen, snitte-i-træ øvelser, højtlesning, foto-studier mm.

Byrundvisningen “Wegners Tønder”:

Rundvisningen tager gæsten med rundt til de steder i Tønder, der havde betydning for Wegner og som han formodentlig selv ville have vist os og forklaret os om, hvis han havde været i live i dag.

Børn og unge:

Børn og unge skal have et ligefremt og naturligt forhold til Museum Wegner, som udvikles ved at møde personer fra stedets læringsgruppe, der evner at gøre design vedkommende for denne målgruppe - både på rundvisninger i museets udstillinger, men i særdeleshed i museets praksisori-

enterede undervisningsforløb. Disse vil både foregå udenfor i museets skov, ved åen og i byen, men selvfølgelig mest af alt på museet og i museets designværksted. Oplevelse og undervisning tilrettelægges så begge dele understøtter gældende lære- og læseplaner for grundskolen og ungdomsuddannelser.

Et gennemgående og vigtigt aspekt af læringsmiljøet er oplevelsen af et varmt, kreativt og stemningsfyldt rum, der møder børnene på en inspirerende og levende måde, og som giver dem lyst til at opholde sig i rummet. Et væsentligt punkt i læringsstrategien er, at børnene ikke kun skal lære om materialebevidsthed som et abstrakt begreb i undervisningen. De skal også opleve den i designværkstedet, hvor kvaliteten af det design, de møder i udstillingerne, skal afspejles i de materialer, de her får i hænderne. Det samme gælder læringsenhedens prioritering af bæredygtighed, der både på et indholds- og materialemæssigt plan, skal afspejle museets strategiske holdning til området. En anden ting, som læringsstrategien skal indeholde, er en tredelt opdeling i de tilbud, som in-

stitutionen vil udbyde, således at der kan skræddersys de bedst mulige løsninger til henholdsvis:

1. Børn og familier (de frie børn)
2. Børn og institutioner/skoler (læringstilbud)
3. Børn i fritiden (ekstratilbud)

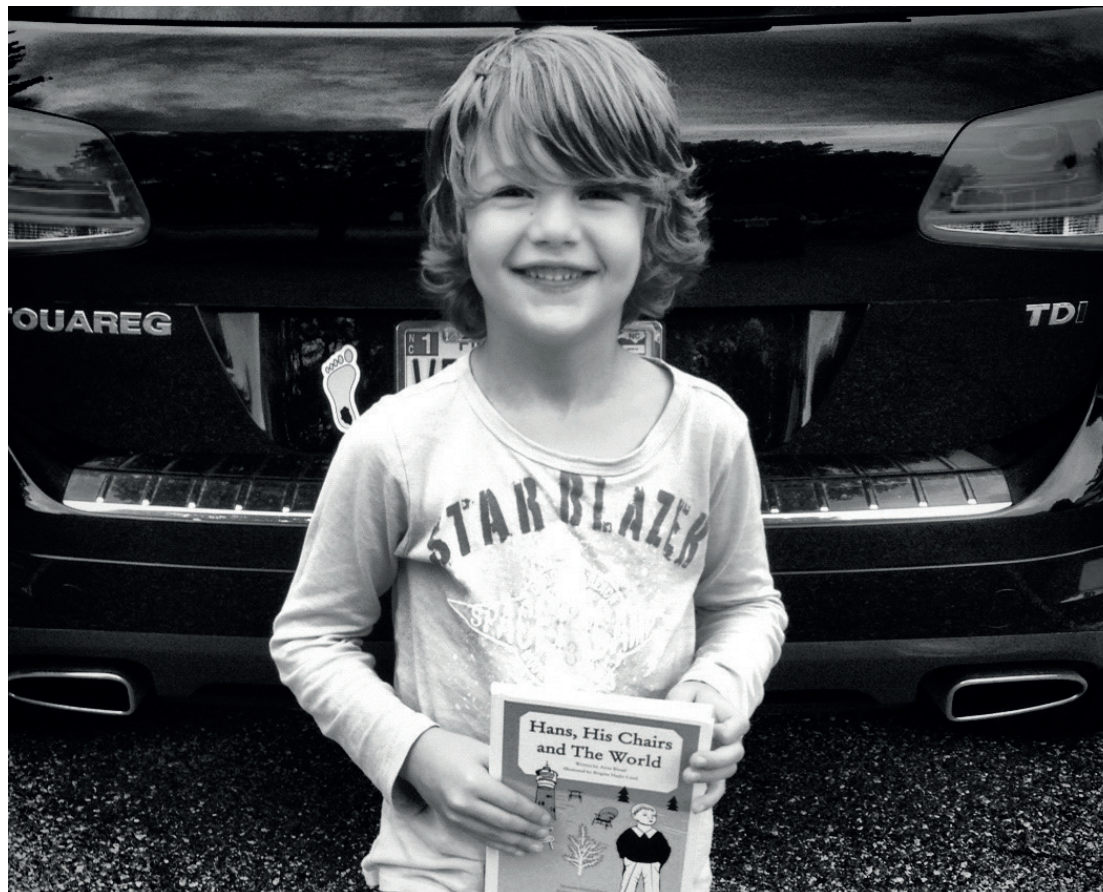
Børn og familier: Får deres eget lokale på museet, hvor børn har mulighed for at opholde sig sammen med en voksen. Her vil der være en formidler, der kan sætte forskellige alderstrin ind i alderssvarende aktiviteter, der er udarbejdet på baggrund af aktuelle udstillinger. Det er også ønsket at kunne tilbyde forældre og børn en “designsøndag” sammen i museets værksted, hvor man for en symbolsk sum kan få adgang til faciliteterne, materialer og en formidlers hjælp og vejledning til forskellige designtematikker.

Børn og institutioner/skoler: Museets formidlingsafdeling skal på baggrund af pædagogisk forskning udarbejde særlige læringstilbud til grundskoleforløb og forløb på ungdomsuddannelserne, der forholder sig til undervisningsministeriets læringsmål. Det er

selvfølgelig oplagt at arbejde med faget håndværk og design, men også fag som natur og teknik, matematik, billedkunst og engelsk vil det være givtigt at koble sammen med viden om design i koncentrerede forløb. Forløbene skal kunne erstatte normal skoleundervisning og som sådan kunne glide direkte ind i en normal skoledag. Alle børn i Tønder Kommune har adgang til gratis buskørsel, hvorfor transporten kun vil være en tidsmæssig udfordring og ikke et økonomisk problem for skolerne. Forløbene skal koste et fast beløb.

Når det er oplagt, skal læringstilbuddene lægge op til samarbejde med eksterne samarbejdspartnere såsom Designefterskolen i Højer, Mindfactory by Ecco eller en gæstelærer i form af en selvstændig designer, tømrer, snedker eller en medarbejder i en administrativ stilling fra en designvirksomhed.

Børn og fritid: Endelig skal børn mellem 8-14 år kunne melde sig i en børneklub og de unge mellem 14-18 år kunne melde sig på et hold og "gå til design" efter skoletid.

Disse hold er for de særligt interesserede børn og unge, der ønsker at udvikle deres kreative talent og samtidig er interesseret i håndværk eller udvikling af processer, services og samfund. En naturlig samarbejdspartner på dette område ville være kulturskolen i Tønder, der også arbejder på at optimere de kunstneriske og kulturelle tilbud til børn og unge efter skoletid, men også områdets håndværker- eller designvirksomheder, såsom forskellige tømrer/snedkervirksomheder, Findahl i Skærbæk, Lifetime i Højer eller Okholm Lighting.

Det skal være behæftet med et gebyr/omkostning at gå til design, der skal have en sådan størrelse, at udgifterne til aktiviteten kan gå i nul.

Såfremt institutioner lige fra en vuggestue til et universitet ønsker at bruge værkstedet til et særligt lege- eller undervisningsforløb, vil værkstedet kunne lejes ud på kontraktmæssige vilkår.

Voksne:

Voksenstuderende: En vigtig faglig formidling af Wegners håndværk er afholdelsen af master clas-

ses for professionelle eller dygtige amatører i forskellige snedker-, polstrer- eller fletteteknikker eller for studerende på designskoler i ind- og udland.

Det færdige museum skal derfor også have etableret et større værksted for voksne. Hensigten med lokalet er, at det skal fungere som et sted, hvorfra institutionen kan tilbyde særlige mesterlæretimer inden for et helt specifikt område af de håndværker- og designfag, der direkte relaterer sig til Wegner, hans æstetik og hans særlige måde at tænke design på. Undervisningen skal være tilgængelig for den besøgende, enten ved at de fysisk må kigge de studerende/håndværkeren over skulderen, se ind i rummet gennem en glasvæg eller, når det ikke kan lade sig gøre, da ved at timerne bliver livestreamet.

Udenlandske studerende: De forskellige master classes skal sammen med udflugter til relevante institutioner i området, såsom møbelfabrikanter, møbelhuse, andre museer, diverse håndværksudøvere samt teoretisk undervisning i designhistorie, designledelse og entrepreneurship udgøre grundlaget for at oprette små hold for udenlandske de-

signstuderende, der ønsker indsigt i den danske designtradition og de vigtigste fødekæder i den danske designbranche. Disse undervisningsforløb skal have en 2-4 ugers varighed, hvor Museum Wegner også sørger for indlogering og forplejning på fx et nyt campusområde i Tønder.

De udenlandske skoler eller den studerende skal selv betale for ophold og forløb som disse. Beløbs størrelse udregnes fra gang til gang og er afhængig af forløbets indhold.

Formidlingsarrangementer:

Eksempler på formidlingsarrangementer med tilknytning til museets kerneområde kunne være:

- Værtsrolle i forhold til uddeling af Wegnerprisen
- "Wegners dag" med forskellige aktiviteter.
- Premiere på dokumentar om Wegners arbejde eller lignende film, udgivelser mm.
- Nationale og internationale kunsthåndværk- og designkonferencer samt konferencer eller møder om bæredygtigt byggeri, klimaplaner mm.

Anden formidling:

Anden formidling i form af koncerter, teater, film-fremvisning mm. skal have et klart tilhørsforhold til museets kerneformål: *at indvie den besøgende i kunsthåndværk og designs betydning og værdi for den enkelte med udgangspunkt i Wegners designs.* Der findes andre museer, hvor formidlingsstrategien har haft en meget liberal tilgang til at arrangere andre former for formidling på museet, end den der knytter sig til museets kerneområde. De har i perioder opnået stor synlighed og et andet publikum, men der findes ingen undersøgelser af, om det generelle publikum herefter er blevet mere mangfoldigt eller har fået en bredere folkelig forankring.⁵ Det er derfor en vej, som det ikke umiddelbart er hensigtsmæssigt at betrede.

Målgrupper

Helt overordnet ønsker museet at blive et sted, hvor ingen går skuffede fra. Det skal kunne fange alle modsatrettede størrelser fra borgere fra lokalområdet til tilrejsende turister, børn såvel som voksne samt besøgende uden forkundskaber såvel som professionelle eller møbelentusiaster. Og i alle

disse kategorier findes der personer, der søger ro og refleksion, personer, der søger læring, personer, der bare 'skal have tiden til at gå på en ferie og tikke en seværdighed af' samt personer, der er tiltrukket af museets faglige indhold.

Det er dog useriøst at argumentere for at skabe et museum for alle, idet alle betyder ingen, så vi har valgt nogle segmenter ud, som vi i særlig grad vil arbejde på at gøre museet relevant for:

Designinteresserede og -entusiaster fra hele verden:

Museum Wegner skal være et sted, der helt naturligt kan tiltrække gæster med interesse for design, men også deciderede designentusiaster fra hele verden. De skal betragte museet som et sted, de vil prioritere at tage hen og vende tilbage til, fordi der er rart at være, fordi de kan se design, de ikke kan se andre steder, og fordi de bliver udfordret på deres viden og sanser. Gennem en forudgående henvendelse til museets samlingsansvarlige, skal besøgende, sammen med den samlingsansvarlige, også kunne tilgå museets magasiner for at få vist særlige objekter eller møbler.

Stedet vil ikke få karakter af et oplevelsescenter, hvor underholdning, reenactment og interaktiv formidling udgør hovedingredienserne, men det vil være et sted, hvor der i udstillingssalene og de andre publikumsområder er fokus på æstetik, særlig væren og hvor der er mulighed for fordybelse.

Lokalt publikum:

En anden vigtig målgruppe for Museum Wegner er lokalbefolkningen. Tønder er en lille by med et lille befolkningstal beliggende i et område af Danmark uden motorvejs- eller betydelig hovedvejstilkørsel.

博物館創設を夢みる 椅子の伝道師

最も人間の体に近い道具。しかも道具を超えて芸術性、人間性をも感じさせる椅子——。織田憲嗣さんと椅子との出会いは、17・18年前の一脚の椅子からでした。当時給料の何倍もする、ル・コルビュジェの「LC4」という、有名な長椅子を手に入れた時から、椅子への思いが大きくふくらんでいったといいます。以来、コッコツと集め続けた椅子が60余脚。世界のアンティーク市場で巡り合ったもの、持ち主、時には作者に直接交渉して手に入れたものなど、さまざまは椅子が、織田さんのもとに集まっています。

とはいえ、この膨大な数の椅子を自宅では収容しきれません。どうしているのか？ できるだけ費用が嵩まないように、廃屋を利用したり、CM撮影に貸し出し、その費用で倉庫代を賄ってもらうことを条件に、仮住まいさせているそうです。仮住まいにしたのは、近い将来、世界の椅子の博物館を創ることを目指しているからです。

その第一歩として、昭和58年「CHAIR2」という研究機関を設立しました。ここでは①椅子に関する全印刷物の収集、②椅子の戸籍を作り、カード化、③1850年以降の椅子の収集、④それらの椅子すべてを原寸で図面化（京都芸術大学講師の妹尾衣子さんが担当）、⑤椅子の正面、側面、背面、最も美しく見える面の4ポイントで写真撮影（カメランの林義夫さんが担当）、の5つの大きな作業を進めています。そしてこれらの資料は、学生の研究や、非営利の目的ならば、どんな人にも利用できるようにしています。

イラストレーション事務所を経営し、その傍ら講演や執筆活動を行い、自らの足で資金集めをしている織田さんですが、「CHAIR2」はまったくのプライベートな機関です。これらの情報収集、整理の作業は、よき理解者の協力に支えられていることもつけ加えておかなければなりません。

コレクションの過程では、作家との親交も温めました。デンマークでは、ウエグナー、ペアント、グレンテ・ヤルクといった作家の自邸も何度か訪れ

Yチェア
H・J・ウエグナー

H・J・ウエグナー

デンマークの四大巨匠（ヤコブセン、モーエンセン、ウエグナー、ケアホルム）のひとつで、世界的に著名な作家。75歳の現在も意欲的な創作活動を続けています。1950年に発表された「Yチェア」は、今なおモダンデザインの椅子として人気があります。日本の伝統的デザインに非常に興味を持っており、自邸のリビングには漆の盆こけしが飾られ、大きなようちんランプと「ピーコックチェア」がコーディネートされています。

A・ヤコブセン

コペンハーゲンのSASロイヤルホテルの設計で知られる建築家で、日本でも知名度の

ピーコック・チェア
H・J・ウエグナー

Der er derfor vigtigt, at der ikke kun lægges an til, at brugerne af museet er udefrakommende - det, man vil betegne som turister. Lokalbefolkningen er en lige så vigtig bruger af museet, ikke mindst uden for højsæsonen. De skal føle sig knyttet til stedet, bruge det i hverdagen og være stolte over, at Tønder har kunnet fostre et menneske, der gennem flid, talent, hårdt arbejde og mod, har fået sat byen på verdenskortet 100 år efter han som 14-årig traf beslutningen om at gå i lære og dermed påbegynde den lange færd indenfor møbelbranchen, der gjorde ham international berømt.

Бørn og unge:

Museet skal gøres attraktivt for børn og unge. Det skal ske igennem stedets læringsstrategi, der både skal henvende sig til dem, der kommer til stedet som 'løse' børn, dvs. at de kommer som privatpersoner sammen med familien eller andre voksne, men også til dem, der kommer, fordi de er en del af en skoleklasse, et fritidstilbud eller andre offentlige institutioner, der har vurderet, at et museumsbesøg er nyttig læring.

Til begge kategorier af børn skal der være tilrettelagt alderssvarende undervisning. Med Louisiana og Designmuseum Danmark som forbilleder, vil denne læring ikke være en integreret del af udstillingslokalerne, men i stedet have sine egne tilstødende lokaler/værksteder, hvor der altid vil være uddannet personale til at sætte opgaver i gang, lære fra sig og holde opsyn med børnene. Dette forstyrrer hverken børnenes koncentration om et opgavetilbud eller de andre besøgende, der måske netop vil føle at hans/hendes museumsoplevelse forstyrres af børnenes kreative energi. Museet vil på denne måde også henvende sig til børnefamilier, men fra museets side er det helt bevidst, at besøget er nødt til at fungere enten på børnenes præmisser eller det voksne publikums præmisser, idet formidlingen til henholdsvis den ene og den anden gruppe er adskilt. De voksne i en børnefamilie skal derfor indstille sig på at bruge tid i et rum, der er indrettet på børnenes præmisser eller også skal børnene indstille sig på 'et voksenbesøg'.

Tyske gæster:

Nordtyskland er museets baghave. Wegner blev teknisk set født i Tyskland, og voksede op med den tyske kultur som en vægtig kulturbærer igennem hele sin opvækst. Nordtyskerne er mentalgeografisk tættere på Tønder end københavnere. Flensborg ligger under en time væk og metropolen Hamborg, der har en stor kulturelskende befolkning, ligger under to timers kørsel fra et fremtidigt Museum Wegner. Det samme gør de tyske øer Föhr og Sylt, der betragtes som et ferieparadis af mere velstillede tyskere, som dele af Wegners møbelsortiment naturligt henvender sig til. Museum Wegner vil være båret af et navn og en kvalitet, som har alle muligheder for at kunne tiltrække et kulturinteresseret og købedygtigt nordtysk publikum, der ikke kun vil være interessant for Tønder Kommune, men også for hele regionen, at få til egen som turister.

Digitalt publikum:

I en verden, hvor forholdet mellem mennesker og steder med ét er blevet omkalfatret af en global

pandemi, giver det mening at udvikle et innovativt webbaseret Museum Wegner parallelt med udviklingen af et fysisk museum. Dette stiller krav til teknologisk know-how, story-telling og grafisk oplevelsesdesign - en opgave, der teknisk skal udlignes til eksterne kræfter. Men det stiller også krav til en ny åbenhed i form af øget digital brugerinddragelse, og hvad der deraf ligger af afgivelse af kontrol i interaktionen med museet. Et webbaseret Museum Wegner åbner op for en potentiel global verden af brugere, der måske aldrig får mulighed for at besøge museet fysisk, men til gengæld kan besøge det virtuelt. Det udvider kendskabet til museet, men lægger også en yderligere dimension til oplevelsen af museet for de brugere, der allerede fysisk har været i Tønder.

Museet vil fokusere på en digital formidling af stedet og dets arrangementer i stedet for at gøre det fysiske besøg fuld af digitale muligheder.

Der ønskes at blive indledt en dialog/brainstorming session med et designfirma om en innovativ, kunstnerisk, faglig relevant og inspirerende digital museumsløsning.

Bæredygtighed

Et af museets helt centrale værdier er *bæredygtighed*. Ved at have en ekstern bæredygtighedskordinator tilknyttet skal museet undgå at dets tiltag fremstår som "greenwash", men bliver en fuldt ud integreret del af de processer og valg, som træffes på, af og for institutionen.

Det skal være en naturlig del af måden, museet er bygget på, den daglige drift (vand, el, varme), håndteringen af museets affald og valg af materialer, transporter, salgsgenstande, mad mm. Alt sammen noget, der peger tilbage på, hvad godt design kan gøre for miljøet. Derudover vil det kunne fremstå som et ekstra formidlingstiltag for stedet og som et led i museets markedsføringsplan.

På sigt er det også Museum Wegners ønske at omdanne og geninvestere hvert enkelt besøg på stedet til en skov. Både for kunne stræbe imod at blive en CO2-neutral institution, men også for at kunne formidle og undervise i træ, træsorter og træindustri.

Flere og flere kunstneriske institutioner tænker allerede bæredygtighed ind i deres visioner, strategier og konkrete projekter. Det er på vej til at blive implementeret på et helt overordnet plan i Statens Kunstfond, og det ses konkret udmøntet i en musikfestival som Northside i Aarhus, der sammen med konsulentfirmaet World Perfect, har udarbejdet omfattende planer for, hvordan festivalen hele tiden kan blive grønnere og grønnere.

I en rundspørge blandt deres brugere havde man spurgt til deres reason-to-go, hvorfor de valgte at tage på Northside? Foruden musik, altså indholdet, på en førsteplads, atmosfæren på festivalen på en andenplads⁶, kom bæredygtighed ind på en tredjeplads.⁷ Det fortæller noget om, hvor meget det fylder hos unge mennesker i dag at gøre så lille et indhug på klodens ressourcer som muligt, når de skal vælge kulturelle oplevelser til og fra. Bæredygtighed er derfor prioriteret som en af de mest vigtige værdier i Museum Wegner.

Designidentitet

Foreningen til etableringen af et museum for Hans J. Wegners møbelkunst har truffet beslutning om et fremtidigt navn for museet samt fået udviklet et logo og en visuel identitet, som foreningen bruger i tiden, hvor projektet modnes og finder sin form. Ved oprettelsen af Museum Wegner har institutionen mulighed for at overtage en identitet, der allerede figurerer i folks bevidsthed, og dermed ikke behøver en indkøringstid for at få effekt. Men en fremtidig museumsbestyrelse kan også vælge at gå helt andre veje i forhold til en visuel identitet. Det vigtigste her er, at navnet er kendt.

Logoet baserer sig på en klassisk brug af versaler, der har den fordel, at de kan skabe en lige under-, over- og sidekant, mens designidentitetens brug af farver er taget fra farveholdningen i Wegners mange møbel-, landskabs- og portrætakvareller. Disse værker er holdt inden for den samme toneskala, hvilket giver foreningens visuelle udtryk en genkendelig helhed.

Relevans og samarbejdspartnere

Etableringen af et helt nyt museum skal først og fremmest give mening og have relevans rent fagligt, hvilket de foregående afsnit har argumenteret for. Men for at et museum kan opnå varig succes, er det også vigtigt at tænke det ind i andre sammenhænge. Hvordan vil det passe ind i eksisterende lokale kulturelle tilbud? Er det oplagt, at det kan finde samarbejdspartnere på et nationalt og internationalt plan, har det relevans set i en national og international kontekst, og hvad mener udvalgte nøglepersoner fra forskellige brancher og institutioner om ideen om et kommende Museum Wegner? Det vil de følgende afsnit kaste lys over.

Lokal relevans:

Kulturarv med stærk lokal forankring og en stærk lokal identitet er blevet et konkurrenceparameter mellem storkommunerne efter kommunesammenlægningerne i 2006. I kampen om at få tilflyttere og turister til kommunen er der opstået et øget behov for at fremhæve det, nabokommunen ikke har og ikke kan få, hvilket gør kunst og kultur

med et iboende stedsbundet potentiale til en eftertragtet komponent i at få skabt økonomisk vækst gennem særegne og relevante oplevelsestilbud.

I forvaltningen af et lødigt og bundsolidt brand, som Hans J. Wegner har udviklet sig til i løbet af de sidste 75 år, og set i lyset af, at dette brand stadig udgør det daglige brød for rigtig mange arbejdspladser i Danmark, skal der findes den helt rigtige balance mellem det at være et sted båret af faglighed, lødighed og kvalitet på den ene side og del af en underholdnings- og oplevelsesindustri på den anden side. Der ligger her et ansvar, der rækker ud over forvaltningen af en historisk arv. Alt hvad museet gør kan potentielt pege tilbage på en vigtig igangværende industri for Danmark, hvilket kræver en ekstra lydhørhed overfor instanser, der normalt ikke er en del af det danske museumslandskab.

I forhold til andre kommunalt støttede kulturinstitutioner i Tønder Kommune, både de eksisterende og de institutioner, der endnu er på tegnebrættet, vil Museum Wegner kunne ses som et fint supplement.

Foruden vandtårnet med Wegners Stolegave anno 1995, som et Museum Wegner vil komplementere på en fantastisk måde, ligger der fire andre afdelinger under den fælles museale enhed Museum Sønderjylland i kommunen. Højer Mølle og Drøshes Hus fungerer som henholdsvis formidler af vadehav, fugle- og marskliv og som formidler af kniplingshistorien i Tønder. Begge fagligheder udspringer af et stedsbundet potentiale ligesom Wegner, hvilket gør dem til god additiv formidling i forhold til formidlingen på Museum Wegner. Faglighederne på det gamle Tønder Museum og Sønderjyllands Kunstmuseum, der henholdsvis omhandler vestslesvigsk kunsthåndværk og historie samt nordisk kunst, vil i mange tilfælde med fordel kunne ses i forlængelse af et besøg på Museum Wegner.

Ud over Museum Sønderjyllands afdelinger og forprojektet til Museum Wegner, støtter kommunen yderligere to fantastiske kulturinstitutionelle projekter in spe: Et oplevelsescenter omkring den

okholmlighting

FRITZ HANSEN

PANDUL

FREDERICA[®]
FURNITURE

gamle Zeppelinbase i Tønder og et udstillings- og artist-in-residence center i Højer for tekstilkunstnere. Det vurderes at der især omkring tekstilcentret kunne opstå en særdeles frugtbar faglig udveksling af kontakter, viden og publikum med Museum Wegner.

National relevans:

I Danmark findes der ikke mange statsstøttede museer, der arbejder med design. I erkendelse af, at der fra befolkningens side er et større og større ønske om at se kunsthåndværk og design på et højt niveau og at det dermed også tiltrækker museumsbesøgende, har flere kunstmuseer dog forsøgt at satse mere og mere på kunsthåndværk- og de-

signudstillinger. Det gælder HEART i Herning, Louisiana i Humlebæk og KUNSTEN i Aalborg samt det kulturhistoriske Museum Koldinghus (den samling, der i dag hører under Museum Kolding).

Af egentlig statsstøttede designmuseer i Danmark findes der dog kun to: Designmuseum Danmark som er et rent designmuseum og Trapholt, der delvis får sin statsstøtte for at være kunstmuseum, delvis for at huse en stor stolesamling af diverse danske designere.

I tillæg hertil findes de to fagspecifikke kunsthåndværkermuseer: Glasmuseet i Ebeltøft og CLAY i Middelfart, der dog ikke er statsstøttet. Museum

Wegner vil af den grund umiddelbart have mest til fælles med disse to museer, da det i kraft af sin basisudstilling vil opfattes som et museum for møbler. Men det vil i sin orientering imod et langt bredere fagfelt i særudstillingsstrategien være et museum, der i højere grad kan sammenlignes med Designmuseum Danmarks udstillingsprofil, men som principielt set ikke lægger sig i nogen eksisterende museumsgruppe i Danmark. Et Museum Wegner vil således udvide feltet af institutioner i Danmark, der tager den rige danske designarv alvorlig, men som også byder sig til som en fremtidig samarbejdspartner for de eksisterende beslægtede danske museer, der beskæftiger sig med kunsthåndværk og design, teknologi og naturvidenskab.

Morgan Journal -- 2

He is the dean of Scandinavian furniture designers,
a man whose ideas have swept the world in the last 25 years.

Wegner calls California's Charles Eames the world's
greatest chair designer, but Eames bows to Wegner.

Between them, they have changed the way that much of the
world sits. No family I know in Denmark would ask a

decorator. Wegner and his colleagues have made Scandinavia a
region in which homes, offices, and business houses are
often distinguished by good interior design. Danes are
absorbed by coverage of design in newspapers and magazines
and on television. began as cabinetmakers and only later

became By contrast, Americans are curtailed off from some of
the best in design, Wegner believes, by their own interior
decorators. you know and love your materials. The

Hans Wegner with Charles Eames

Gennem fælles projekter inden for forskning-, formidling-, indsamlings- og udstillingsvirksomhed med disse institutioner vil Museum Wegner bidrage til at løfte et musealt område i Danmark, der i forhold til udlandets interesse og designs historiske vigtighed for Danmark, er alt for underbelyst og udforsket.

International relevans:

Som museum skal Museum Wegner først skabe et netværk, bevise sit potentiale og ikke mindst sin kuratoriske kunnen før museet kan forvente at finde betydelige internationale samarbejdspartnere. Det forventes dog, at Hans J. Wegner-navnet i sig selv har en brand-power, der formodes at kunne hjælpe denne proces godt på vej allerede fra et tidligt stadie af Museum Wegners levetid. Ambitionen på det internationale område er høj vel vidende, at det ikke er alle kulturinstitutioner eller museer inden for kunsthåndværk og designområdet, der hverken kan eller ønsker at beskæftige sig med Wegner. Mulighederne for internationalt samarbejde er derfor snævret ind, hvis man ikke tænker både særudstillinger og samlingen bredere end Wegner fra museets start.

Med et enkeltmandsmuseum har man en naturlig og vægtig markedsføring gennem et enkelt navn, som de fleste kan forholde sig og have forventninger til. Men i denne store fordel ligger der også en naturlig begrænsning, da man lægger alle sine æg i én kurv.

Det bliver derfor endnu vigtigere at satse på stort anlagte særudstillinger, der ikke kun gør Wegner til hovedperson, men også til en biperson i universer af design, kunst, arkitektur, naturvidenskab og teknologi, således at fagligheden bredes ud og gør museet til en attraktiv samarbejdspartner for mange forskellige museer.

Lige så vigtigt er det, at museets samling udvides til at omfatte beslægtede kunsthåndværkere, designere, kunstnere, håndværkere, ingeniører, biologer og arkitekters værker, således at spændvidden, af det, museet kan præstere rent kunsthåndværkligt ud fra egen samling, udvides.

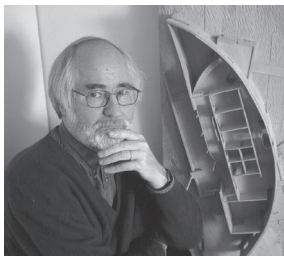
På denne baggrund bliver det naturligt at opso-ge udenlandske samarbejdspartnere som: Alvar

Aalto Foundation i Finland, Charles & Ray Eames Foundation, Isamu Noguchi Museet, Henry Moore Foundation, Nolde Stiftung og Picasso Museet foruden de mange nationale design-, kunst- og naturhistoriske, videnskabelige og teknologiske museer, der findes rundt omkring i verden.

Edorsements:

Det er vigtigt for projektet at kunne bevise, at det ikke kun er foreningens og støtteforeningens medlemmer, der finder relevans i udviklingen af et nyt Museum Wegner.

Der er på den baggrund talt om projektet med en række fremtidige samarbejdspartnere for museet, virksomheder, samt en række personer og institutioner med betydning for museets fremtidige indsamling af museums-genstande, arkivmateriale og museets økonomi. Her fremlægges deres holdinger og reaktioner i citatform som et bevis for museets relevans:

Juhani Pallasmaa, arkitekt, skribent, professor emeritus Aalto University:

"Hans J. Wegner is undoubtedly one of the most significant furniture designers of the entire modern era. In his work he combined a modern structural, functional, ergonomic and aesthetic vision with the finest qualities of Danish craftsmanship. As a consequence of this synthesis, his furniture designs feel calmly ageless, traditional and uniquely personal at the same time. Having visited the Hans J. Wegner Collection in Tønder, I wish to support the idea of a new museum dedicated to the life and life's work of this Danish Master. In our age, when buildings and design objects are increasingly distanced from traditional arts and skills of making, this museum has surely a universal message and significance."

Tønder Håndværkerforening

Tommy Nissen, formand Tønder Håndværkerforening:

"Selvfølgelig skal vi have et Museum Wegner til Tønder! Han er ikke kun kendt som en af de største håndværkere i vores lille forenings historie, han blev jo kendt i hele verden! Og med alle de penge til driften fra familien... det kan kun gå for langsomt."

Sten Hansen, formand Museum Wegners Venner:

"Det er en oplagt mulighed at etablere et Museum Wegner i Tønder. Her er Hans J. Wegner født og uddannet håndværker, hvilket har præget en stor del af hans arbejde gennem tiden. Vi har etableret Museum Wegners Venner for at støtte arbejdet med tilblivelsen af et Museum Wegner og ser frem til, at det bliver en realitet i Tønder. Det fortjener Wegner, og det fortjener Tønder"

Barry Phipps Art Historian University of Cambridge:

"From an English perspective, Wegner is a truly unique designer who modernized the world of furniture through his use tradition. At the Møller Institute, Churchill College at the University of Cambridge, many people have questions about the furniture because they seem so distinctly Nordic. It would be a pleasure to be able to send them to the new Wegner Museum in sunny Tønder. Seize the chance Denmark - you have a unique project!"

**Danske
Kunsthåndværkere
& Designere**

Hanne Sønnichsen, forperson Danske Kunsthåndværkere & Designere:

"Der mangler i den grad udstillingssteder for kunsthåndværk og design i Danmark. Et museum i Tønder for stjernedesigneren Wegner, der både kommer til at huse en permanent udstilling, et arkiv, en forskningsenhed, formidling af design til børn og unge samt skiftende særudstillinger med kunsthåndværk og design, det er en ønskescenarie for os."

GALLERI
BO
BJERGGAARD

Hydro

ML
MODERNLIVING

Michael Gaarde-Nielsen, direktør Schackenborg Slotskro:

"Wegner-møbler er noget alle i Danmark kender. For at udvikle Tønder som by og destination er der behov for, at det kulturelle område bliver udviklet endnu mere. Vi kan på Schackenborg se, hvilken betydning det har haft at få Wegnermøbler ind i herskabsstalden. Mange besøgende kommer udelukkende for at se dem. Et Museum Wegner vil sætte turbo på udviklingen af det kulturelle område i Tønder Kommune. Det vil, sammen med bl.a. et besøg på Schackenborg Slot, hjælpe med at holde på turisterne, så de vælger at blive og overnatte i området, fordi der er flere store seværdigheder at besøge næste dag."

Bo Bjerggaard, ejer af "Galleri Bo Bjerggaard" i København:

"Tønder har her fået en af byens største gaver til dato. Det er højst usædvanligt, at rettighedshavere til så stor en kunstnerisk arv går ind, ikke kun og er med til at stifte en museum, men også vil være med til at drifte det i så udstrakt grad. Alle kender jo Wegner. Dette vil sætte Tønder på verdenskortet."

Mette Boye Sørensen, Managing Director, Hydro Denmark

"Wegner er en af de største møbeldesignere i verden. Et museum der viser hans møbler sammen med processen der skabte dem, vil ikke kun gøre os, der har en hverdag i Tønder stolte, men også bringe verden til Tønder."

Tomonori Sakon, redaktør MODERN LIVING / Hearst Digital Japan

"In 2015 I was so fortunate to be able to go to Denmark with my mentor Mr. Noritsugu Oda who was going to receive the first Wegner Prize. Mr. Oda was very overwhelmed and so was I. Wegner is a very talented furniture designer. I am delighted to hear that you will honor him with a museum in Tønder. It will resonate as very important news in the world of design."

Mr. Noritsugu Oda, møbelsamler Japan

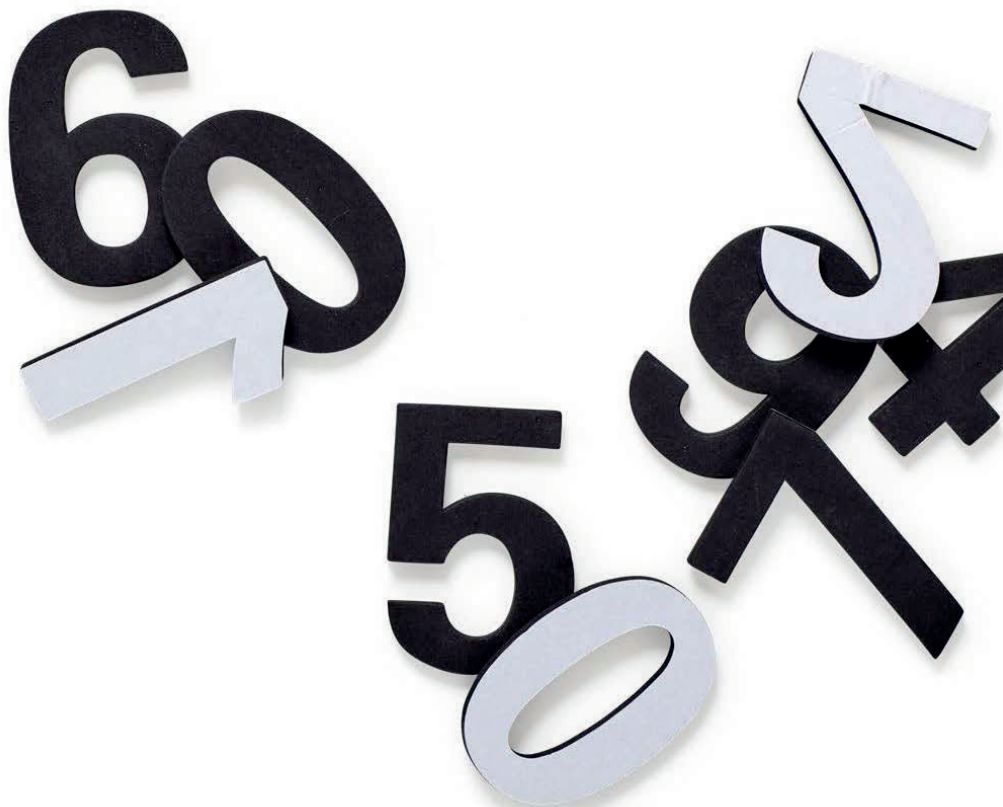
"Hans J. Wegner is a great figure born in Tender and one of the world's leading furniture designers of the 20th century. Many of his achievements and works have had a great influence on furniture designers, architects and interior designers all over the world. If the cultural heritage he left behind can be passed down to posterity as the Wegner Museum, people from all over the world will visit the Tender. I owned 163 types of his chairs as research materials, but I donated all the collections because I wanted to build a museum in Higashikawa city, Hokkaido. Higashikawa is a small town with a population of about 8,300, but it is a town with a high awareness of culture. In the future, I think it would be wonderful if we could form a sister city tie-up between Tender and Higashikawa, and start exchanges. I sincerely hope that Hans J. Wegner Museum will be realized."

Organisation og økonomi

Maskinrummet på museet udgøres af en medarbejderstab, hvis motor drives af et godt arbejdsmiljø, en driftsøkonomi, der svarer til museets ambitionsniveau og en dagligdag, hvor det altid er sjovt og udfordrende i overensstemmelse med museets værdier at udmønte missionen imod en realisering af visionen. Dette fordrer et stabilt personale og en dygtig ledelse. Medarbejderstaben udgør den største post på museets budget, hvorfor det giver god mening at beskrive disse punkter i forlængelse af hinanden.

Til udarbejdelse af den følgende liste over Museum Wegners medarbejderstab og driftsbudget er der skelnet til personale og budgetter på museer, som Museum Wegner i størrelse og ambitionsniveau skal kunne sammenligne sig med, herunder: Museum Jorn i Silkeborg, Kunstmuseet i Tønder samt Nolde Museet i Seebüll.

Konceptets efterfølgende finansieringsplan, der er lavet på baggrund af traditionelle museale indtægtssummer, er vurderet kvalificeret, men tallene er konservativt sat.

Medarbejderstab

Faglige medarbejdere:

1 x Daglig leder/direktør
1 x Museumsinspektør
2/3 x Faglig assistent
1 x Samlings- og arkivinspektør
1 x Forsker ph.d-stipendiat eller post doc
- delvist eksternt finansieret

Kommunikation, formidling og undervisning:

1 x Undervisnings- og formidlingsleder
1/2 x Formidlingsassistent og eventansvarlig
1 x Kommunikations- og SoMe-ansvarlig

Økonomi:

1 x Bogholder

Konsulentfaglig bistand:

1/4 x IT
1/4 x Bæredygtighedskonsulent

Praktiske medarbejder:

1 x Bygnings-, have- og sikkerhedsansvarlig
1 x Håndværker/Udstillingspraktiker
1/3 x vakant stilling til eksterne håndværkere ad hoc
1 x Cafebestyrer
3 x afløsere og weekendvagter (timeansat)
1 x Rengøringsassistent (eller 2 halvtidsstillinger)
1 x Butiksansvarlig/billetsalg
3 x afløsere og weekendvagter (timeansat)

I alt:

14,5 årsværk
+ ph.d/post doc
+ 6 timelønsansatte

Medarbejderstaben har en sådan størrelse, at der ikke lægges op til mellemlederfunktioner, så der bibeholdes en forholdsvis 'flad' struktur, hvor der refereres direkte til direktøren fra alle personalegrupper. I tilfælde af dennes midlertidige fravær overtager vicedirektøren beslutningsansvaret i forhold til ledelse og økonomi. De forskellige personalegrupper fastholder beslutningsansvaret for deres respektive fagligheder.

Vicedirektøren udpeges af den pågældende direktør, men må formodes at blive enten museumsinspektøren, undervisnings- og formidlingslederen eller bogholderen. Disse udgør sammen med den bygnings-, have- og sikkerhedsansvarlige håndværker og direktøren museets ledelse.

Finansieringsplan

Traditionelt set har statsstøttede museer følgende muligheder for at finansiere deres drift og aktiviteter:

- Entré
- Café og museumsbutikker
- Tilskud fra fonde og organisationer
- Sponsorstøtte
- Museumsklubber og aktiviteter
- Tilbud fra erhvervsliv og organisationer⁸

Selvom Museum Wegner ønsker at være en privat selvejende institution, der således ikke ønsker at søge om statstilskud, (idet et sådant tilskud vil være behæftet med en række modydelser, krav og forventninger til forvaltningen af museet, der ikke er ønskværdige), vil museet have de samme forudsætninger for at finansiere sin drift som de statsstøttede museer.

Forudsætningen for en realistisk driftsøkonomi er, at der kan findes en løsning, hvor Museum Wegner bliver økonomisk knyttet dels til Tønder

Kommune, dels til de to rettighedsindehavere Eva Wegner samt Marianne Wegner.

Med et fast årligt økonomisk driftstilskud direkte fra henholdsvis Tønder Kommune, Eva Wegner og Marianne Wegner, vil museet, alt afhængig af beløbets størrelse, kunne opnå den grunddrift, der er så vigtig for projektets fremtidige økonomiske bæredygtighed.

Et realistisk driftsbudget er også en forudsætning for, at der kan findes kapital hos eksterne fonde til byggeriet, da ingen ønsker at bygge til en drift, der ikke i vid udstrækning er sikret.

Faste tilskud fra rettighedshaverne og Tønder Kommune vil desuden give Museum Wegner et solidt afsæt for selv at kunne skaffe de resterende penge til den øvrige drift gennem en betydelig, men realistisk, egenindtjening.

En ønskværdig støtte fra Wegnerproducenters side kan være i form af donationer til samlingen fra deres egen produktion, eller et direkte økonomisk

tilskud til et brugt eksemplar af et møbel fra deres egen historiske eller nutidige produktion. Det vil give mening i forhold til museets raison d'être og på denne måde vil man kunne undgå, at direkte økonomiske tilskud til museet kan opfattes som køb af indflydelse på museets forehavender. Museum Wegner bliver ikke et virksomhedsmuseum. Der må ikke opstå interessekonflikt eller foretages modydelser overfor en part.

Modsvarende forpligter museet sig på at engagere sig lokalt, dvs. vedstå sig en lokal forpligtelse i form af grundlæggelse af en miljømæssig bæredygtig institution samt at tage del i en fælles social ansvarlighed.

Det følgende knytter enkelte kommentarer til de øvrige mulige driftsindtjeningsmuligheder:

Entré:

Tønder Kommune, Tønder turistforening og Tøndermarskinitiativet mm. har i øjeblikket gang i en lang række tiltag, der skal trække flere turister til området.

Desuagtet, dvs. uafhængig af hvad disse tiltag kan trække til området af turister i fremtiden, anslås det, at Museum Wegner kan opnå et realistisk besøgstal i omegnen af 50.000 om året - et tal, der er opnået ved en sammenligning af fx Kunstmuseet i Tønders og Nolde Museets besøgstal over en årrække.

Med en entrépris på 100 kr. for voksne (ca. 65%), 50 kr. for pensionister og studerende (ca. 25%) samt en række gratister (10%) giver det en indtjening på: **3.875.000 kr./år.**

Café:

Museumscaféeer og -butikker er som udgangspunkt noget, de fleste museer ønsker at have, fordi caféen og butikken i sig selv kan have en tiltrækningskraft på publikum. Men også fordi det er noget, der giver publikum et varieret besøg, noget der kan agere som en forlænget formidlingsstation for det udstillede design og kunsthåndværk, noget, der giver en naturlig pause og dermed forlænger museumsbesøget, men også noget publikum forventer at møde, når de tager på museum.

Det er dog enheder, der kan være svære at få til at give overskud, hvorfor nogle museer vælger at lade især caféer drives af en ekstern partner. På denne måde har de ikke indflydelse på driften og personalet, men de er til gengæld sikret en lejeindtægt.

Museum Wegner ønsker dog ikke at udlicitere cafédriften, idet den også er en del af formidlingen af stedet. Det er derfor vigtigt at kunne træffe beslutninger vedrørende sortimentet af mad, hvor

det stammer fra og hvor stort et aftryk caféen sætter på bæredygtighedskontoen.

Caféen forventes at give et beskedent overskud i omegnen af: **0 - 100.000 kr.**

Museumsbutikken ønsker institutionen også selv at drive. Da butikken i høj grad også betragtes som en del af formidlingen og ikke mindst som en betydelig udadvendt del af bæredygtighedsstrategien, er det vigtigt, at museets ledelse har fuld kontrol med, hvad der kan og må sælges herfra.

Butikken forventes at give et overskud i omegnen af: **100.000 - 150.000 kr.**

Tilskud fra fonde og organisationer:

Fonds- og organisationstilskud kan normalt ikke søges til den almene drift, hvorfor tilskud som disse næsten 100% går til særlige tiltag såsom arrangementer og erhvervelser, men især særudstillingsvirksomhed. Et udstillingskatalog er dog som regel en del af et særudstillingsbudget og et eventuelt overskud af salget herfra, indgår selvfølgelig som en del af museumsbutikkens omsætning og derfra ind i driften. Men det er en post, der er svært at kalkulere med og dermed ikke medtaget i disse foreløbige beløbsoverslag.

Der skal som en hovedregel ikke regnes med et overskud på denne post, der overstiger meget mere end **50.000** (som kan hentes ind på fx tilskud til lønudgifter i forbindelse med særlige projekter).

Sponsorstøtte:

Normalt ville et museum sige ja til indgåelse af et partnerskab eller sponsorat, hvis museet kunne se fordele i dette.

Museum Wegner er dog så tæt forbundet med brandet Hans J. Wegner, at dette nødvendigvis også må være en stor del af overvejelserne, før man indgår i et forpligtende partnerskab med en virksomhed, institution eller organisation.

Når det er sagt, og hvis den rette partner/sponsor melder sig, vil Museum Wegner meget gerne indgå i en sponsorordning eller partnerskab.

Estimeret indtægt: **250.000 - 500.000 kr.**

Museumsklub og aktiviteter:

En museumsklub adskiller sig fra en støtteforening ved at være 100% drevet af museet selv, hvorimod en støtteforening er en privat enhed, der indgår i et forpligtende samarbejde med museet. En støtteforening kan fungere uafhængig af museet, hvorimod en museumsklub er afhængig af museet.

Støtteforeninger er på nuværende tidspunkt ved at være en sjældenhed i det danske museumslandskab, da de fleste museer ønsker at have di-

rekte kontakt med deres nærmeste brugere. Dette til trods har en støtteforening til Foreningen for etablering af et museum for Hans J. Wegners møbelkunst nu allerede etableret sig på foreningens opfordring. Den har fået navnet Museum Wegners Venner. Begge parter synes, at det giver god mening især i perioden, hvor der endnu ikke eksisterer et fysisk Museum Wegner.

Når museet er færdigbygget, vil Museum Wegners Venner forhåbentlig vedblive at eksistere og vil med et medlemstal på i omegnen af 400 personer à 100 kr. kunne indbringe museet cirka **40.000 kr.** om året.

Om Museum Wegners Venner på sigt vil glide over i en museumsklub, må fremtidige omstændigheder afgøre. Det vil dog give mening, at Museum Wegner opretter en museumsklub for særlige målgrupper, herunder børn og erhverv. Forældre ville således kunne melde et barn ind og følge museets børnearrangementskalender og tilmelde sig forskellige formidlingsaktiviteter. Børnene selv ville få

fornemmelsen af at 'gå i klub' på samme måde, som man går til spejder eller til fodbold.

En erhvervsklub vil som udgangspunkt kunne fungere rigtig godt både for museet og for de erhvervsdrivende, der ville kunne bruge det som et netværksdannende fællesskab. En erhvervsklub vil skulle forsamles et par gange om året til rundvisning, foredrag, koncert eller anden museumsformidling og vil med sit klubkort kunne byde medarbejdere med på museet.

Estimeret indtægt på børneklubben når udgifter til arrangementer er trukket fra: **0 kr.**

Estimeret indtægt på erhvervsklub: **150.000 kr.**

Museets andre aktiviteter som de beskrives under afsnittet formidling (se side 25), samt udlejning af lokaler, estimeres at give en indtægt på i alt: **300.000 kr.**

Tilbud fra erhvervsliv og organisationer:

Museum Wegner har gode muligheder for at skabe forbindelser mellem museet og erhvervslivet i området, idet institutionen har en klar profil, der både på kvalitetsindhold, visuel tiltrækningskraft, bæredygtighed og almennyttighed vil fremstå som en attraktiv samarbejdspartner.

Erhvervslivet i området tæller både vægtige industrivirksomheder, detailvirksomheder og en håndværkerstand, der alle vil kunne spejle sig i Wegners driftige historie og derigennem se muligheder for et støttende samarbejde eller et direkte økonomisk tilskud, for til gengæld at kunne profilere sig på så stærkt et internationalt brand.

Estimeret indtægt: **150.000 kr.**

Anslået driftsbudget

Det følgende anslår et realistisk driftsbudget for Museum Wegner. Det er beregnet ud fra et ambitionsniveau, der matcher et middelstort dansk kunstmuseum som Museum Jorn, Silkeborg i størrelse, medarbejderstab, arbejdsopgaver og besøgstal (rundt regnet 55.000 om året). Underskuddet det første år på 2.625.000 kr. indeholder en række engangsudgifter til fx: udstillingsinventar, møblement til museet, kopimaskiner, computere, telefoner mm. Meget af denne post må formodes at blive dækket af de samlede anlægsomkostninger. Differencen de følgende år skulle derefter gerne gå i nul (den er her sat til et mindre overskud på 240.000 kr).

	UDGIFTER DET FØRSTE ÅR	UDGIFTER DE FØLGENDE FIRE ÅR I GENNEMSNIT	INDTÆGTER	DIFFERENCE FØRSTE ÅR	DIFFERENCE DE FØLGENDE FIRE ÅR
Personaleudgifter	7.280.000	7.280.000			
Lokaler	1.875.000	750.000		1.125.000	
Samlingsforvaltning	620.000	560.000		60.000	
Erhvervelser	400.000	400.000			
Udstilling	1.000.000	650.000	700.000	350.000	
Formidling	370.000	370.000	450.000		
Markedsføring og branding	400.000	160.000		240.000	
Administration	880.000	230.000		650.000	
Butik	500.000	300.000	400.000	200.000	
Café	300.000	300.000	400.000		
Diverse	20.000	20.000			
I alt	13.645.000	11.020.000	1.950.000	2.625.000	
Indtægter					
Billetter			3.875.000		
Fondstilsbud			?		
Sponsorstøtte			300.000		
Støtteforening			40.000		
Erhvervsklub			150.000		
Overskud fra salg af særlig Wegnerstol			50.000		
Donationer			15.000		
Lokaleudlejning			220.000		
Salg af særudstilling, fotos m.m.			10.000 - ?		
Tønder Kommune			1.500.000		
Marianne Wegner			1.500.000		
Eva Wegner			1.500.000		
I alt	13.645.000	11.020.000	11.260.000		
* Difference				-2.625.000	240.000

* Differencen på 2.625.000 kr. mellem det første og de øvrige år udgøres af en række engangsudgifter i form af etableringsomkostninger til bla. kontormøbler, inventar, ekstra markedsføring, digital udstilling, printere, computere, varer til butik mm. og skal dækkes af henholdsvis: Fonde, Museum Wegners Venner samt anlægsudgifter.

Bygningsbeskrivelse

Atmosfære

Ambitionen for Museum Wegner er at skabe en bygning, hvor arkitekturen først og fremmest er til for indholdet. Arkitekturen må gerne blive et samtaleemne i sin egen ret, men det er først og fremmest dens opgave at danne de mest optimale betingelser for museets indhold. Det er vigtigt for Museum Wegner, at det er museets eksistensgrundlag, der trækker folk til huse og gør institutionen kendt, ikke udelukkende arkitekturen.

Denne opgave skal løses gennem skabelsen af et sted, der tager hensyn til sin landskabelige placering, og hvor materialebevidsthed og sanselighed lægger grundlaget for, at der kan opstå en rar kropslig og mental væren. Mennesket er sansende og følede subjektive kroppe, der lever i en konstant forholden sig til omkringliggende situationer og atmosfærer, siger fænomenologien, hvilket skal indlejres i Museum Wegners fysiske udformning - dens arkitektur og indretning.

Bygningen skal indeholde kig til naturen udenfor, så lyset og årstiderne bliver en organisk del af dets

indre og skaber en stemning, der naturligt lægger op til afdæmpet og dvælende væren.

Bygning, natur og indhold skal hele tiden efterstræbe et særligt *genius loci* og tage hensyn til den besøgendes (menneskets) sanselige velvære. Det betyder blandt andet at rum, der indeholder lyd eller digital formidling, skal være lyd- og rumligt afgrænsede enheder, der aktivt til- eller fravælges af den besøgende.

Bygningen skal være et sted for eftertænksomhed og refleksion - et sted, hvor man kan opnå en intim oplevelse med Wegners møbelkunst og den verden af forskellige tematiske og objektfunderede kontekster, som særudstillingsvirksomheden sætter ham i. Men bygningen skal også rumme nogle udstillingsrum, der er af en sådan størrelse, at de kan åbne for den særlige følelse, som kun opstår, når man oplever stor kunst eller forståelse i selskab med flere mennesker. Museum Wegner skal være et magisk, poetisk, uprætentiøst og tilgængeligt sted, hvor man som besøgende ser kunsthåndværk, design, teknik, arkitektur og kunst i verdens-

klasse, og hvor man føler sig opløftet, inspireret, udfordret og atmosfærisk tilpas.

Hvor det er muligt, og det gælder både de offentligt tilgængelige rum samt magasin-, værksteds- og kontorfaciliteter, skal det selvfølgelig efterstræbes at bygningen indrettes med Wegners eget møbel-design.

Udstillingsrum

Den permanente udstilling skal indrettes i rum, der varierer mellem store nøgterne lokaler, hvor det er muligt at lave rum i rummet, samt tilstødende mindre lokaler, der kan bruges til film, projektioner, lydoplevelser og interaktive scenerier.

Et antal lignende rum skal afsættes til museets særudstillingsvirksomhed.

Det er ønskværdigt, at udstillingslokalerne afbrydes af et eller to loungeområder, hvor der er et særligt kig ud til en park/have/gårdhave/rekreativt område, eller hvor museet på anden måde har sørget for, at den besøgende får lejlighed til at sætte sig og mentalt koble fra.

Det er vigtigt, at alle rum kan tilgås med grej såsom sakselifte eller palleløfter med en bred kasse på. Rummene skal desuden leve op til internationale standarder for luftfugtighed og varme/ kulde-regulering samt alarmering ved døre, der fører ud i det fri.

Især hvis udstillingslokalerne ikke kan få dagslys er det vigtigt, at dagslys kan opleves i andre rum, mens man er på rundtur i udstillingerne. I loftet skal der installeres et skinnesystem, der kan trække lyset fra en masse udstillingslamper. Lamperne skal individuelt kunne indstilles i lysstyrke og placering.

Designværksted for børn

Designværkstedet kan både ligge som en integreret del af museet, hvilket har den fordel, at børnene ikke er langt fra udstillingerne, men det kan også ligge som en ekstern enhed/et hus for sig tæt på museet. Dette har den fordel, at museet ikke behøver at have åbent, for at læringsenheden kan tage imod skoleklasser eller fritidshold.

Designværkstedet skal kunne rumme 35 arbejden-

de børn (svarende til en skoleklasse eller en række frie børn med en forælder), det skal have en stor entre/forhal husende skoletasker og overtøj, et lærerværelse med tekøkken, toiletter, materialedepot og opbevaringsrum/ udstillingslokale til elevernes arbejder. Bygningen skal kunne rumme en vaskeafdeling, høvlbænke og ideelt set også en ovn, der kan brænde keramik.

Der skal være fokus på lysindfald, så man primært kan arbejde i naturligt lys. Men rummet skal også kunne mørklægges, så der kan vises film og arbejdes med lystematikker, fotografering, computer-animation mm.

Indretningen skal være fleksibel; borde skal kunne rulles væk, stole stables og der skal være plads til fleksibel opbevaring af redskaber og værktøj.

Alsidigt rum til bla. familieaktiviteter

Museum Wegner skal, udover designværkstedet, der ideelt set ligger i en bygning for sig, også rumme et formidlingslokale på museet, der kun har åbent i museets åbningstid. Dette lokale er beregnet til de

børn, der besøger museet med en forælder eller en bedsteforælder, men som hellere kreativt og praktisk vil aktiveres under sit museumsbesøg end at gå med familien rundt i udstillingsrummene.

Det skønnes, at lokalet derfor primært vil komme i brug i weekender og ferier, hvor man som familie har tid til at besøge et museum.

Lokalet skal være udstyret med en fleksibel og bæredygtig løsning på arbejdsborde, stole og opslagstavler, men ellers ikke indeholde noget. Materialer skal hentes fra designværkstedets depotrum og bringes tilbage hertil efter brug.

Butik og billetsalg

Ligesom det er tilfældet på steder som Designmuseum Danmark og Louisiana, skal Museum Wegners billetsalg og butik kunne skilles fra hinanden ved spidsbelastninger med mange besøgende, så det sikrer et bedre flow ind og ud af museet. Det er vigtigt, at den besøgende ikke føler, at han/hun skal vente unødigt ved en betalingsstation.

Kustoden skal have en arbejdsstation med computer og gerne plads til et lille lager tæt på sig.

Butiksinventaret skal være fastmonteret. Det må aldrig komme til at se rodet ud i området. Der skal primært være godt med plads til salg af bøger, men også rene flader i form af podier eller borde, hvor mindre salgsgenstande kan præsenteres. Der skal desuden være plads til salg af postkort og plakater med og uden rammer samt salg af et møbel eller to.

Café

Museets café skal som minimum kunne rumme 60 personer (med mulighed for at sætte ekstra borde og stole ind), der svarer til to mindre busfulde af mennesker samt et bestillingsområde med disk.

I cafekøkkenet skal der være plads til en industriopvaskemaskine, flere køleskabe og fryser, lagerplads til madvarer, vask, opbevaringsplads til service, arbejdsbordplads samt bordplads til opfyldning af tallerkener.

Arkiv, bibliotek og læsesal

En vigtig del af Museum Wegner er den viden om Wegner, møbeldesign, kunsthåndværk, designprocesser mm., som museet skal indsamle, og som blandt andet har et særligt tilsnit ved at Hans J. Wegners Tegnestue I/S og Wegners to døtres genererer dele af den.

Noget af denne viden vil være opsamlet i bøger, magasiner og hæfter, som fysisk vil være tilgængeligt i et bibliotek, mens anden viden findes i form af fotografier, breve, regnskabsbøger, udklip mm., som skal opbevares og registreres på en anden måde end bøger, og som heller ikke på samme måde kan gøres let tilgængeligt. Dertil skal der indrettes et arkiv.

Arkivet skal være indrettet med særlige arkivskuffer og -reoler, biblioteket med biblioteksreoler og aflægningsborde, mens læsesalen ideelt set skal have tre læsebokse med plads til medbragt computer og aflægning af bøger og tidsskrifter.

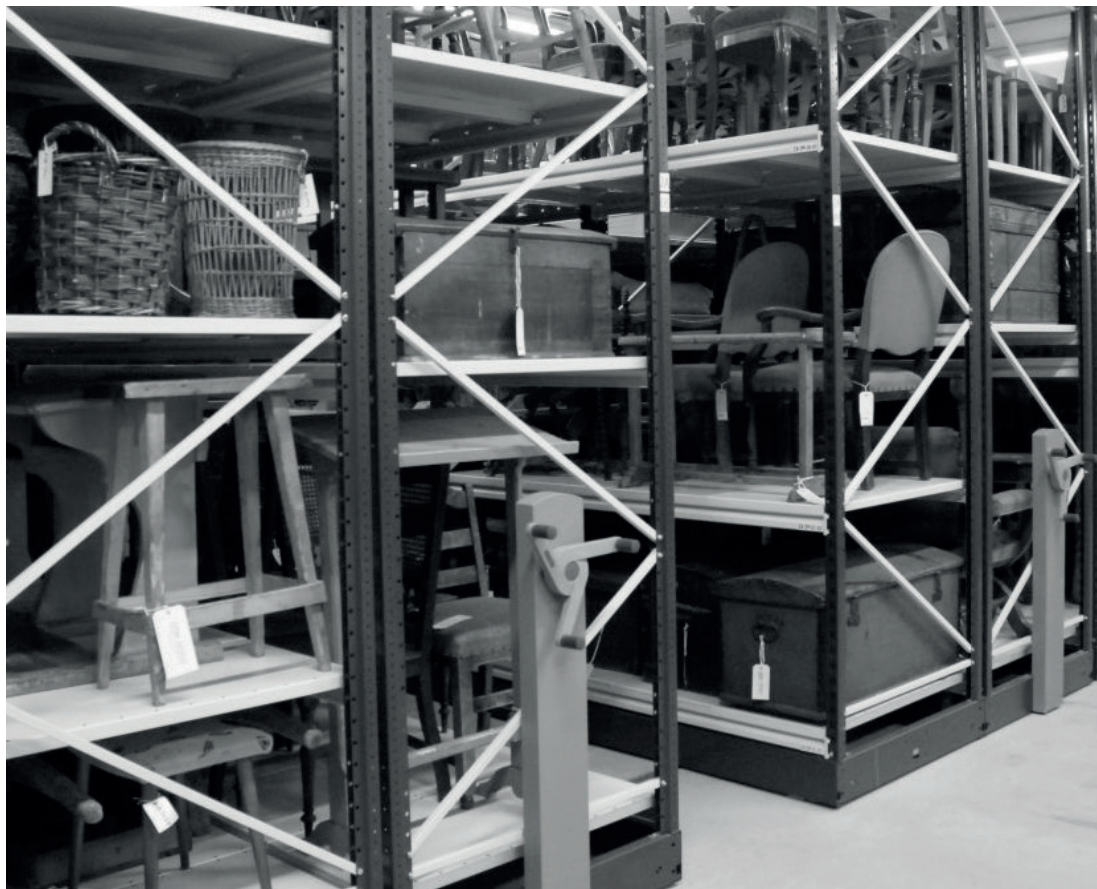
Både biblioteket og arkivet gøres til halv-offentlige steder, dvs. forskere og folk med et særligt ærinde eller anerkendelsesværdigt formål kan rette henvendelse til den samlings- og arkivansvarlige og få materiale bragt til læsesalen.

I samme afdeling af museet skal den samlings- og arkivansvarlige derfor sidde sammen med museets ph.d/post.doc. Der skal således indrettes to kontorer i forbindelse med arkivet, biblioteket og læsesalen.

Magasiner

Magasinlokalerne i Museum Wegner skal ideelt set ligge i samme bygning som udstillingsrummene, så værkerne ved flytning ikke behøver at skulle udenfor et klimatiseret område, og dermed kan undgå at blive pakket i klimakasser mm. for at blive håndteret internt på museet.

Magasinerne skal have et forrum, hvor en lastbil skal kunne holde under lås og slå ved af- og pålæsning. Dette forlanges efterhånden fra flere og flere internationale museers side som en forudsætning for udlån af vigtige værker.

Magasinet skal indrettes med reoler til møbler, kunsthåndværk og skulpturer, udtræksvægge til billeder og skuffer til plakater og grafik. Der skal være plads til en gaffeltruck mellem reolerne, der kan sætte værker på europaller på plads. Der skal desuden være plads til genstandsfotografering, genstandshåndtering ved nedpakning og udpakning, opbevaringsplads til transportkasser, et stort mobilt studiebord, et par mindre studieborde og to skrivebordspladser. Lokalet skal desuden have indrettet et mindre område med vask og afløb, hvor der er plads til at vaske transportkasser og genstande af.

Magasinområdet skal have installeret af- og befugtningsanlæg samt varmeregulering i samme høje standard som det forlanges i udstillingslokalerne.

Såfremt magasinerne placeres på en etage eller i en kælder, skal de kunne tilgås med en industri-elevator.

Værksted for voksne

Værkstedet for voksne skal ligge i selve museumsbygningen og være et lokale, hvorfra der kan foretages mindre master classes i håndværksprocesser, der relaterer sig direkte til møbelfaget. Det være sig snedker-, polstrer- eller fletteteknikker.

Værkstedet skal være tilgængeligt for de besøgende, og hvis det ikke kan lade sig gøre, at de kommer ind i lokalet, skal de kunne se ind i rummet gennem en glasvæg og følge med i undervisningen derfra. Lokalet skal være vel udstyret med kameras, der kan bruges til livestreaming af undervisningen, have et velfungerende udsugningssystem og adgang til håndvaske. Det skal være indrettet med en undervisningstavle, hæve-sænkeborde til håndtering af møbler, opbevaringsmøbler til værktøj og reoler til stoffer, læder og flettesnor. Ideelt set skal det også have tilknyttet et lille baglokale med plads til et mødebord, hvor der kan foregå tilrettelæggelse af undervisning, og hvor de arbejdende kan tage en kaffepause.

Foredragssal (200-300 msk)

For at kunne huse større konferencer, koncerter, udstillingsåbninger mm., eventuelt også udlejning, er det formålstjeneligt at museet besidder et stort eventlokale. Det skal indrettes med et fleksibelt møblement, der kan flyttes rundt alt efter, hvilket formål lokalet tjener. Møblementet skal bestå af en talerstol, flytbare/samklappelige borde, stabelstole og så er udstyr til digitale fremvisninger også vigtigt.

I tilknytning til lokalet skal der være et køkken, der kan klare en større omgang kaffebrygning samt opbevaring og anretning af lettere retter, et toilet samt et mindre depotrum til det inventar, der ikke er i brug.

Toiletter

Toiletterne i Museum Wegner skal dels placeres ved ankomstsområdet dels et eller to steder indeni museets udstillingsafdeling.

Administration og personalefaciliteter

Museum Wegner skal have kontorfaciliteter, der kan rumme 12-14 arbejdsstationer, der foreslås fordelt på henholdsvis 3 kontorer til én person, herunder direktørens kontor der udstyres med et mødebord til 8, 3 tomandskontorer, hvor man kan arbejde i mindre teams og et kontor med plads til 4 personer, der skal huse staben af rengørings-, café-, butiks- og håndværkerpersonalet, som kun indimellem i løbet af en dag har brug for skrivebords-tid. Den samlings- og arkivansvarlige samt ph.d/post.doc'en får kontorplads i direkte forbindelse med biblioteket, arkivet og læsesalen.

Administrationsafdelingen skal desuden have et toilet, et køkken med plads til 20 mennesker, køk-kenvask, ovn, køleskab og skabsplads, et printer- rum med udluftningsmuligheder, et depotrum og et loungeområde.

Mødelokale (10 og 25 pers)

De to mødelokaler skal ligge i direkte forlængelse af kontorgangen, dog gerne adskilt fra denne med

en aflåst dør, så de kan lejes ud, uden at mennesker udefra derved får adgang til museets kontorgang. De to mødelokaler skal indrettes med mødeborde og konferencestole udført af Wegner. Begge lokaler skal være egnede til både fysiske og digitale møder, så de skal udstyres med skærme og en fleksibel løsning på adgang til strøm for flere mennesker ad gangen. Begge lokaler skal have plads til et afsætningsbord til mad og drikke samt plads til en rullevoan, der kan transportere diverse til og fra lokalerne.

Rengøringsrum

Rengøringsrummet skal både have plads til et par store vaske, opbevaring af daglige remedier, 2-3 rengøringsvogne, en industrivaskemaskine og tørretumbler. Samtidig skal det også kunne agere lager for storkøb af rengøringsmidler, toiletpapir mm.

Opbevaringslager

Ideelt set skal et opbevaringslager for museets udstillingsinventar, ekstra stole, lydudstyr, ekstra lamper, lærreder, håndværkernes værktøjsvogne

samt butikkens varelager af salgsobjekter og egne udgivelser også kunne ligge i samme bygning som selve museet. Således undgås det at skulle håndtere og transportere noget i det fri, om det er udstillingsinventar eller salgsobjekter til butikken.

Dette lager skal også indrettes med åbne hylder, hvor det er muligt at afsætte en europalle med gods. Rummet skal desuden have et større håndteringsområde i form af et stort bord eller flere små samt en skrivebordsplads.

Garage

Museum Wegners bilpark, der formodentlig kører på el, skal kunne blive ladet op fra en central laderstation i en garage, der foruden bilparken også skal kunne rumme køretøjer og andet grej, der hører den udendørs vedligeholdelse til, herunder en plæneklipper, haveredskaber, maling, evt. et udendørs stillads mm.

Garagen kan både ligge i forlængelse af museumsbygningen eller løsrevet et sted på museets grund.

Udendørsarealer

Udendørsarealerne skal have en rekreativ værdi i sig selv, hvor der gennem en overordnet landskabsarkitektonisk ide lægges op til, at de besøgende opholder sig. Alt efter terræn og størrelsen af dem, kan de få karakter af: Intimt indrettede haverum, åben park, 'udstillingsrum' med udendørsmontrer, område med småaktiviteter/legeplads/parcour, japansk have, spiselig have, naturlig have eller noget helt tredje.

Alarm/tyverisikring

Wegners møbler er en eftertragtet vare, hvilket tyveri i familien, hos producenterne og på Museum Sønderjylland vidner om. Det skal derfor være en prioritet, at Museum Wegnerbygningen alarmeres og sikres efter højest gældende standard inden for museumsverdenen.

Geografisk placering af Museum Wegner

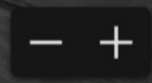
Placering af et Museum Wegner er drøftet med Tønder Kommunes administration. Det er en oplagt mulighed at se på landbrugsmatrikel sydøst

for Tønder. Et område der i syd grænser op imod Sønderlandevej og i øst af Østre omfartsvej. Konkret placering på matrikel er ikke fastlagt.

Bygningen kan placeres på et højt værft og vil kunne indpasses naturligt i området med en fantastisk udsigt til marsken.

Adgangen til området kan ske via Sønderlandevej med opdatering af infrastruktur. Samtidig kan indtænkes ny rekreativ forbindelsessti gennem fritidsområdet over Sparekassebroen og ind til Tønder by. Et godt supplement til de nuværende gode adgangsforhold til Tønder by via gang- og cykelsti på Sønder Landevej.

Tønderhallerne

Noter

¹ <https://msj.dk/wp-content/uploads/2021/01/musum-soenderjylland-strategi-2021-2025-version-af-4-januar-2020.pdf>

² Enkeltmandsmuseer for kunstnere har både i Danmark og i udlandet vist sig særdeles fordelagtige i formidlingsøjemed, her tænkes fx på Museum Jorn i Silkeborg, Johannes Larsen Museet i Kerteminde, Henry Heerup Museet i Rødovre, Emil Nolde Museet i Tyskland, Ernst Ludwig Kirschner Museet i Schweiz, Isamu Noguchi museet i New York, m.mfl.

³ <http://toender-kp17.cowi.webhouse.dk/dk/hovedstruktur/erhverv/turisterhvervet/>

⁴ Der tænkes her især på klima, bæredygtighed og cirkularitet og der er også skelet til FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling, herunder især mål nr. 12 Ansvarligt forbrug og produktion, nr. 13 Klimaindsats og nr. 15 Livet på landet.

⁵ Dorte Skot-Hansen: Museerne i den danske oplevelsesøkonomi - når oplysning bliver til en oplevelse, s. 53.

⁶ Atmosfære, som også i dette projekt er et yderst vigtigt element for det fremtidige Museum Wegner, behandles i et særskilt afsnit under bygningsbeskrivelsen.

⁷ Søren Stochholm, World Perfect, i et oplæg på en intern bæredygtighedskonference i Statens Kunstfond 17. juni 2021.

⁸ Dorte Skot-Hansen: Museerne i den danske oplevelsesøkonomi - når oplysning bliver til en oplevelse, s. 38-39

KONCEPT FOR MUSEUM WEGNER